

Kartlegging av internasjonalisering i skolesektoren

Ideas2evidence

Jostein Ryssevik
Ingrid Cecilia Holthe

ideas2evidence rapport nr. 3:2010

ideas2evidence

Lyngveien 15

N-5101 Eidsvågneset

Norway

Phone: +47 91817197

Fax: +47 55247435

E-mail: info@ideas2evidence.com

Web: www.ideas2evidence.com

Forord

I denne rapporten presenteres resultatene fra en nasjonal kartlegging av internasjonalisering i skolesektoren. Resultatene bygger på en kvantitativ web-basert spørreundersøkelse sendt ut til ansvarlige for skole i alle kommuner og fylkeskommuner i Norge. Kartleggingen er gjennomført på oppdrag fra Senter for internasjonalisering av høgre utdanning (SIU), av ideas2evidence ved Jostein Ryssevik og Ingrid Cecilia Holthe.

- **Hvorfor internasjonalisering:** Når skoleeierne skal rangere kilder til motivasjon for å jobbe med internasjonalisering i skolen, er ivaretagelsen av det internasjonale perspektivet i læreplanene rangert høyest i gjennomsnitt, av både fylker og kommuner. På det andre spørsmålet som kartlegger motivasjon for internasjonalisering, har nesten hundre prosent av kommunene oppgitt internasjonaliseringsarbeidets bidrag til å styrke elevenes internasjonale bevissthet som viktig eller svært viktig. Minst viktig er internasjonaliseringsarbeidets bidrag til å utdanne arbeidskraft for kommunenes eksportrettede industri. Vurderingene til skoleetaten i fylkeskommunene følger langt på vei samme mønster.
- **Formalisering:** Internasjonaliseringsarbeidet er mer formalisert i den videregående skolen enn i grunnskolen. Av de 16 fylkeskommunene som har svart på undersøkelsen, oppgir hele 15 at de har utarbeidet en strategi eller plan for internasjonalisering i skolen og samtlige fylkeskommuner har gjort politiske vedtak om at skolene skal drive internasjonalt arbeid. Blant kommunene er det kun 13 prosent som har utviklet en slik plan eller strategi. Det er, ikke uventet, en klar og forholdsvis entydig sammenheng mellom kommunestørrelse og grad av formalisering. De små kommunene har et mindre formalisert internasjonaliseringsarbeid.

Alle kommuner som verken har utarbeidet strategidokumenter eller planer, eller gjort politiske vedtak om internasjonalisering, ble spurt om hva som er de viktigste årsakene til at de har valgt å ikke fokusere på dette området. Godt over halvparten av kommunene sier at dette skyldes mangel på tid og ressurser. Kommuner som har oppgitt lite tid og ressurser som årsak til manglende formalisering, har imidlertid generelt ikke dårligere økonomi enn andre kommuner.

- **Deltagelse og bistand fra skoleadministrasjonen:** For samtlige former for deltagelse og bistand i internasjonalisering, engasjerer flertallet av kommunene seg sjelden eller aldri. De direkte bidragene fra administrasjonen er først og fremst knyttet til deltagelse ved arrangement - aller hyppigst ved arrangement med internasjonale gjester. Når vi konstruerer en indeks over kommunenes og fylkenes internasjonale aktivitet, viser resultatene at et lite fåtall av kommunene spiller en deltakende rolle i skolenes internasjonaliseringsarbeid. Bildet for fylkene

er et annet. Skoleetaten i fylkeskommunene spiller en betydelig mer aktiv rolle i de videregående skolenes internasjoniseringsarbeid, og ikke bare aktivitetsnivået er høyere, men virkemidlene er også forskjellige.

- **Profesjonalisering av internasjoniseringsarbeidet:** Rundt 60 prosent av kommunene har ikke utnevnt kontaktpersoner verken sentralt eller ved skolene. Knappt 15 prosent av kommunene har kontaktpersoner bare ved skolene og en omtrent like stor andel har kontaktpersoner bare sentralt. Rundt elleve prosent av kommunene oppgir dermed at de har etablert et system med kontaktpersoner både i skolene og sentralt. Bruk av kontaktpersoner har en klar og entydig sammenheng med kommunestørrelse. Mens knapt hver tredje av de minste kommunene har utnevnt kontaktpersoner sentralt eller ved skolene, har samtlige av de største kommunene gjort dette.

14 av 16 fylkeskommuner har kontaktpersoner både sentralt og ved skolene. Det er en forholdsvis sterk sammenheng mellom rapportering og bruk av kontaktpersoner. Mens 55 prosent av kommunene som mangler kontaktpersoner heller ikke har noen form for rapportering, er den tilsvarende prosentandelen hos kommuner med kontaktpersoner både sentralt og ved skolene, 18.5 prosent.

- **Initiativ til internasjonisering:** Initiativ til internasjonisering kommer hovedsakelig fra skolene selv når det gjelder grunnskolen. I fylkeskommunene er derimot en blanding av skolenes og skolemyndighetenes initiativ mest vanlig. Det synes derfor som internasjoniseringsarbeidet i de videregående skolene bygger på et mer velutviklet samarbeid mellom skolene og skolemyndighetene.
- **Kjennskap til og deltagelse i program for internasjonisering:** Når det gjelder kommunene er kjennskapen relativt begrenset for samtlige program utenom Comenius. Kjennskapen til de ulike programmene og finansieringsordningene er betydelig mer utbredt i fylkeskommunene. Her er det Leonardo som er best kjent etterfulgt av Comenius. Deltagelsen i programmene blant landets grunnskoler er relativt beskjeden. Unntaket er Comenius hvor vel hver tredje kommune oppgir at alle eller noen av skolene i kommunen deltar. Det viser seg også at fylkesadministrasjonen kjenner til SIU langt bedre enn kommuneadministrasjonen.
- **Samlet internasjoniseringsaktivitet i kommunene:** En additiv indeks som oppsummerer de administrative enhetenes aktivitetsnivå med null som laveste

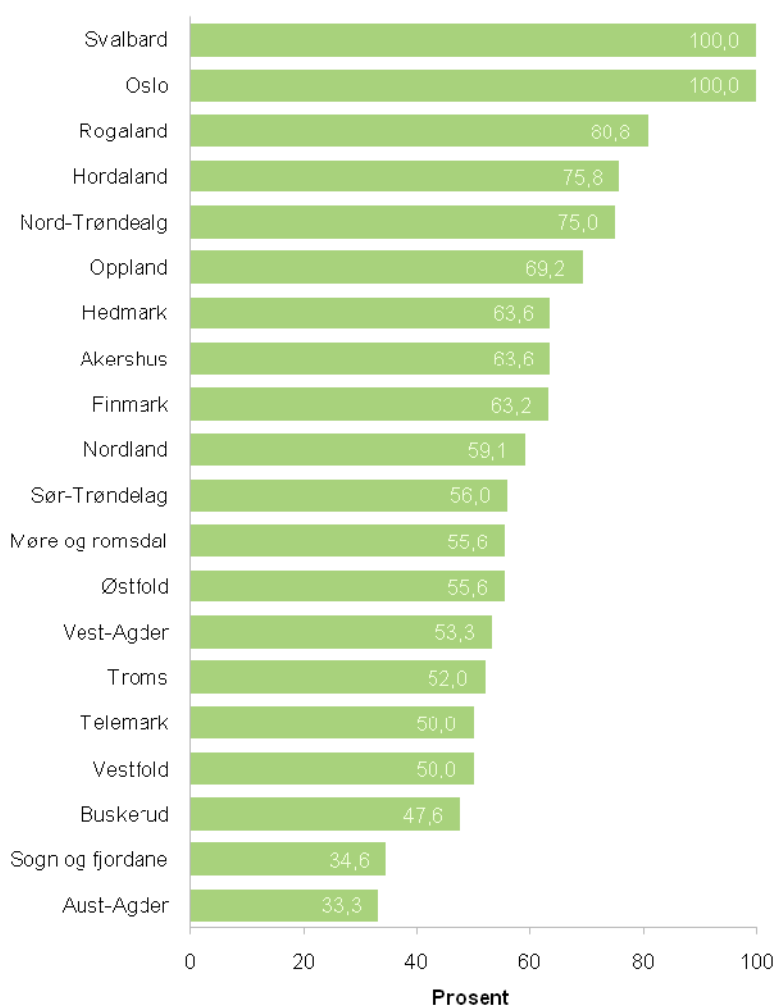
verdi og elleve som høyeste verdi, viser at 58 kommuner har verdien null. Dette vil si at de ikke har noen form for aktivitet på internasjonaliseringsområdet. 145 kommuner har verdier fra 0.1 til 2.9. Kun 30 kommuner har verdier over 3.0. Når kommuner grupperes etter fylke, finner vi høyest gjennomsnittlig internasjonaliseringsaktivitet i Oslo (kun én enhet), Telemark og Sogn og Fjordane, mens aktiviteten er lavest i Møre og Romsdal, Troms og Buskerud. Aktiviteten er høyest i store kommuner og i sentrale kommuner. Videre er det en positiv sammenheng mellom utdanningsnivå i kommunene og internasjonaliseringsaktivitet. Aktiviteten innen internasjonalisering synes også å korrelere positivt med andel innvandrerbefolkning.

- **Samlet internasjonaliseringsaktivitet i fylkene:** Den samme internasjonaliseringsindeksen er beregnet for fylkene som for kommunene. Aktivitetsnivået er høyere i fylkeskommunene og de videregående skolene enn i kommunenes grunnskoler. Mens gjennomsnittsverdien på internasjonaliseringsindeksen for kommunene er 1.67, er den samme verdien for fylkeskommunene hele 5.28. Laveste verdi blant fylkeskommunene er 3.83 og høyeste verdi 6.83. Det er betydelige forskjeller i rangeringen mellom fylkene når det gjelder internasjonaliseringsaktivitet i grunnskolen og den videregående skolen.

Om gjennomføringen av undersøkelsen

Undersøkelsen til kommunene og fylkeskommunene er gjennomført web-basert i perioden 15. april 2010 til 6. mai 2010. E-postadressene er hentet fra SIU sin kontaktdatabase og er rettet mot skolefaglig etat i kommunene og utdanningsavdelingene i fylkeskommunene i hele Norge. Det ble sendt to purringer per e-post før undersøkelsen ble avsluttet. Svarprosenten for kommunene er 59.3 %, (255 av 430) og for fylkeskommunene 84.3 % (16 av 19).

Figur 1: Svarprosent, fylker, prosent

Når det gjelder kommunene, er det forholdsvis store forskjeller i svarprosent mellom ulike deler av landet. Lavest svarprosent er oppnådd i Aust-Agder og Sogn- og Fjordane, hvor bare en tredjedel av kommunene har svart.

Frafallet er størst blant de mindre kommunene. Mens det gjennomsnittlige folketallet i alle kommunene i Norge er ca. 11 300, er gjennomsnittet i de kommunene som har svart ca. 13 600. Dette

kan skyldes at mindre kommuner jevnt over har mindre fokus på internasjonalisering i skolen og at de derfor oppfatter undersøkelsen som mindre relevant. Mindre spesialiserte administrative ressurser kan også være en årsak til dette. Når det gjelder karakteristika som urbanisering (andel av befolkningen i tettbygde strøk), gjennomsnittlig skolestørrelse og befolkningens utdanningsnivå, er det ingen markante forskjeller mellom

de kommunene som har svart og de som ikke har svart. Når det gjelder Svalbard og Oslo som begge har en svarprosent på 100 prosent, må det legges til at for begge disse er det snakk om en respondent. Merk at Oslo bare har svart på ett skjema kombinert for grunnskolen og den videregående skolen. Når det gjelder fylkene, har vi fått svar fra alle, unntatt Østfold, Hedmark og Troms.

Hvorfor internasjonalisering

Undersøkelsen har to sett av spørsmål som har som mål å avdekke hva som er skoleeiernes motivasjon for å jobbe med internasjonalisering i skolen. I det første settet av spørsmål er respondentene bedt om å rangere tre begrunnelser for internasjonalisering i skolen:

- Å fremme den flerkulturelle skolen
- Å ivareta det internasjonale perspektivet i læreplanene
- Å ha utdanningssamarbeid med skoler / skoleeiere i andre land

Tabell 1: Gjennomsnittlig rangering (1-3) av tre begrunnelser for internasjonalisering i skolen

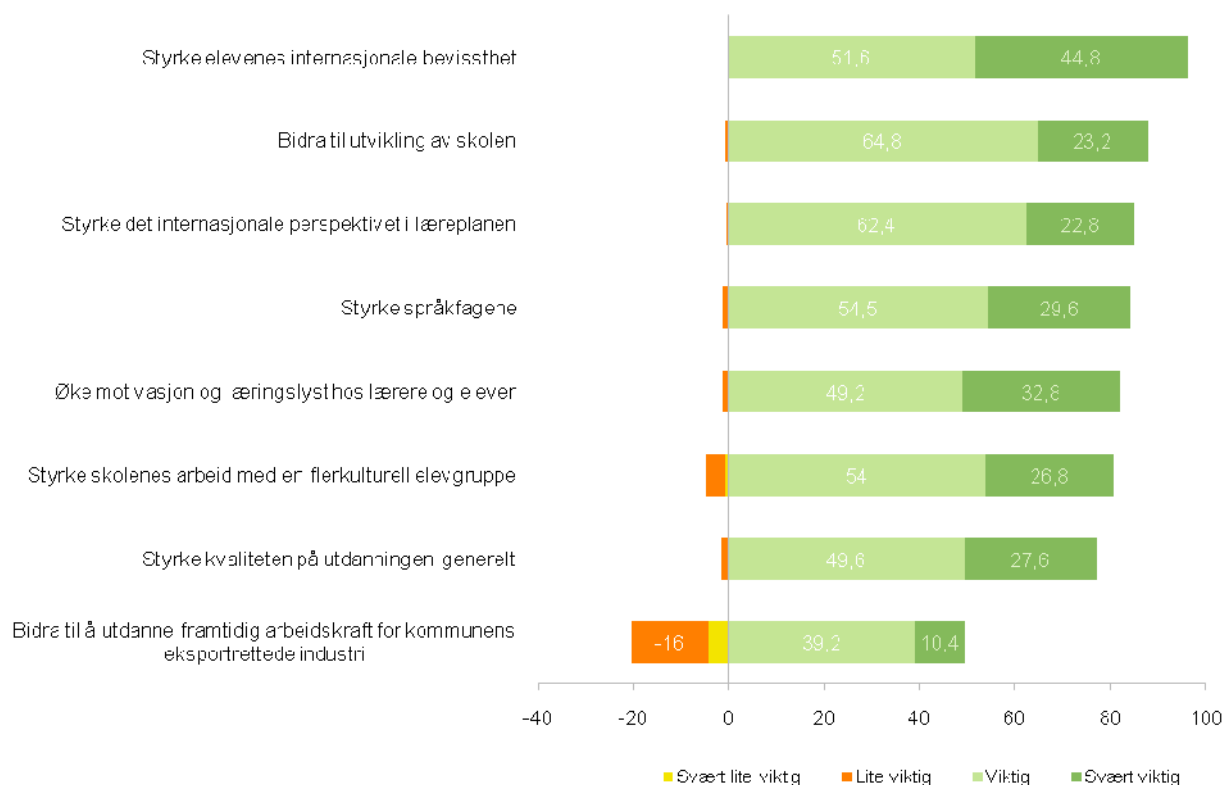
	Kommunene	Fylkeskommunene
Fremme den flerkulturelle skolen	1.94	2.06
Ivareta det internasjonale perspektivet i læreplanene	1.78	1.94
Utdanningssamarbeid med skoler/skoleeiere i andre land	2.27	2.00

Tabell 1 viser den gjennomsnittlige rangeringen av de tre begrunnelsen. Til lavere verdi, jo høyere rangering. Både kommunene og fylkeskommunene rangerer ivaretagelsen av det internasjonale perspektivet i læreplanene høyest. Hos kommunene rangeres utdanningssamarbeid med skoler og skoleeiere i andre land lavest, mens fylkeskommunene rangerer fremme av den flerkulturelle skolen lavest. Forskjellene i gjennomsnittlig rangering mellom de tre begrunnelsene er imidlertid svært små når det gjelder fylkeskommunene.

Skoleeierne ble også bedt om å ta stilling til en rekke ulike påstander om hvorfor skolene skal jobbe med internasjonalisering. Her ble det svart på en fempunkts skala fra "Svært

viktig" til "Svært lite viktig". I figurene nedenfor som oppsummerer svarene på disse spørsmålene, er den nøytrale midtkategorien ("Verken viktig eller uviktig") holdt utenfor.

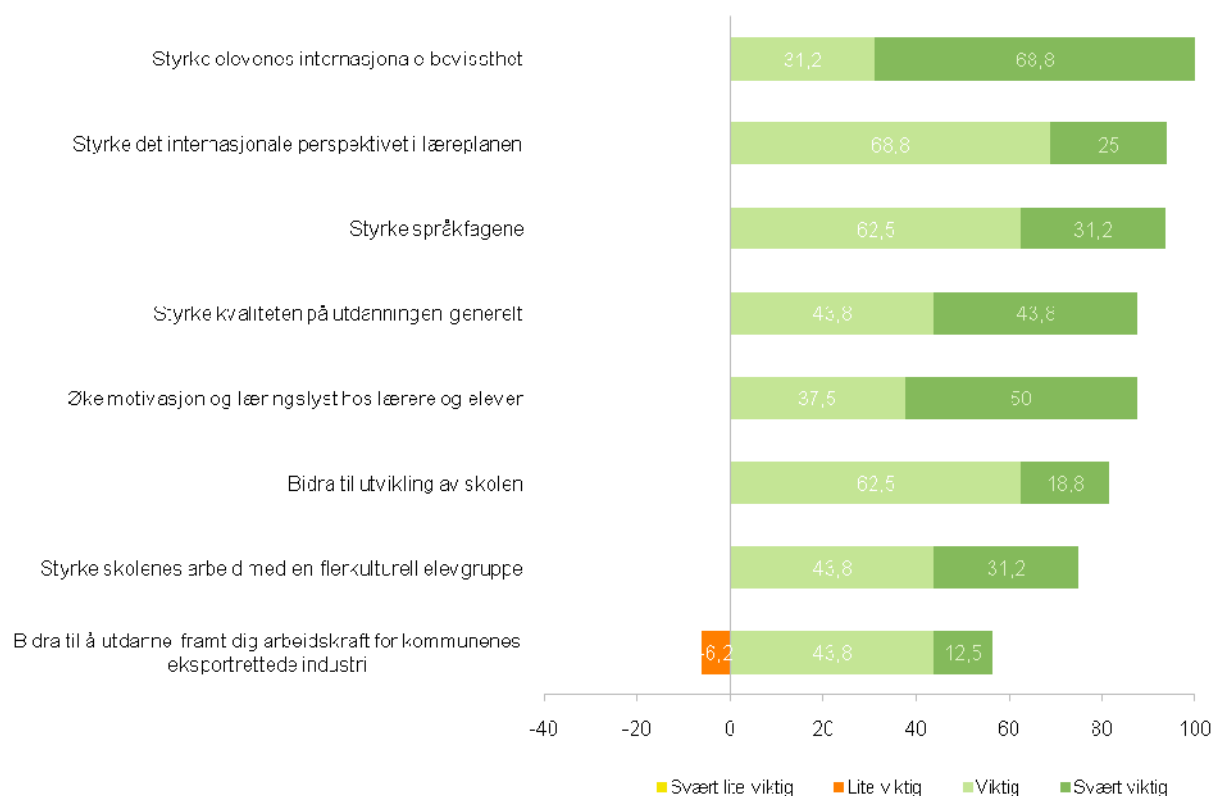
Figur 2: Vurdering av ulike begrunnelser for å jobbe med internasjonalisering i skolen, kommunene (prosent)

Selv om alle begrunnelsene har en sterk overvekt av positive svar, er det likevel en del forskjeller. Viktigste for skoleeierne i kommunene, er internasjonaliseringsarbeidets bidrag til å styrke elevenes internasjonale bevissthet. Nesten hundre prosent av de spurte har oppgitt denne begrunnelsen som svært viktig eller viktig. Mange er også opptatt av hvilke effekt internasjonaliseringsarbeidet kan ha på undervisningskvalitet og læringsresultat. Både de generelle bidragene til utvikling i skolen, styrking av språkfagene og økningen i motivasjon og læringslyst hos lærere og elever oppgis derfor som viktige.

Minst viktig, i følge disse svarene, er internasjonaliseringsarbeidets bidrag til å utdanne arbeidskraft for kommunenes eksportrettede industri. Dette kan selvsagt skyldes at mange kommuner ikke har et eksportrettet næringsliv og at denne begrunnelsen derfor ikke er relevant. Dette er også en begrunnelse som kanskje ikke oppfattes som særlig relevant når det gjelder grunnskolen.

Figur 3: Vurdering av begrunnelser for å jobbe med internasjonalisering i skolen, fylkeskommunene (prosent)

Vurderingene til skoleetaten i fylkeskommunene følger langt på vei samme mønster. Også her er det målet om å styrke elevenes internasjonale bevissthet som vurderes som viktigst, mens hensynet til eksportindustriens behov for arbeidskraft rangerer lavest. Det er også verdt å merke seg at halvparten av fylkeskommunene har oppgitt at internasjonaliseringsarbeidets bidrag til å øke motivasjon og lærelyst hos lærere og elever er svært viktig. Eierne av de videregående skolene er imidlertid noe mindre opptatt av internasjonaliseringsarbeidets positive betydning for flerkulturelle elevgrupper enn eierne av grunnskolene.

Kommunene og fylkeskommunene fikk mulighet til å oppgi om det var andre grunner enn de som var eksplisitt nevnt i de to spørsmålsgruppene for å drive internasjonaliseringsarbeid i skolen. Når det gjelder fylkeskommunene ble det blant annet påpekt at internasjonaliseringsarbeid i den videregående skolen også skal:

- bidra til å styrke regionene ved å gi alle like muligheter og styrke den regionale identiteten
- utdanne elever for et internasjonalt arbeidsmarked
- øke elevenes evne til å delta i en globalisert verden

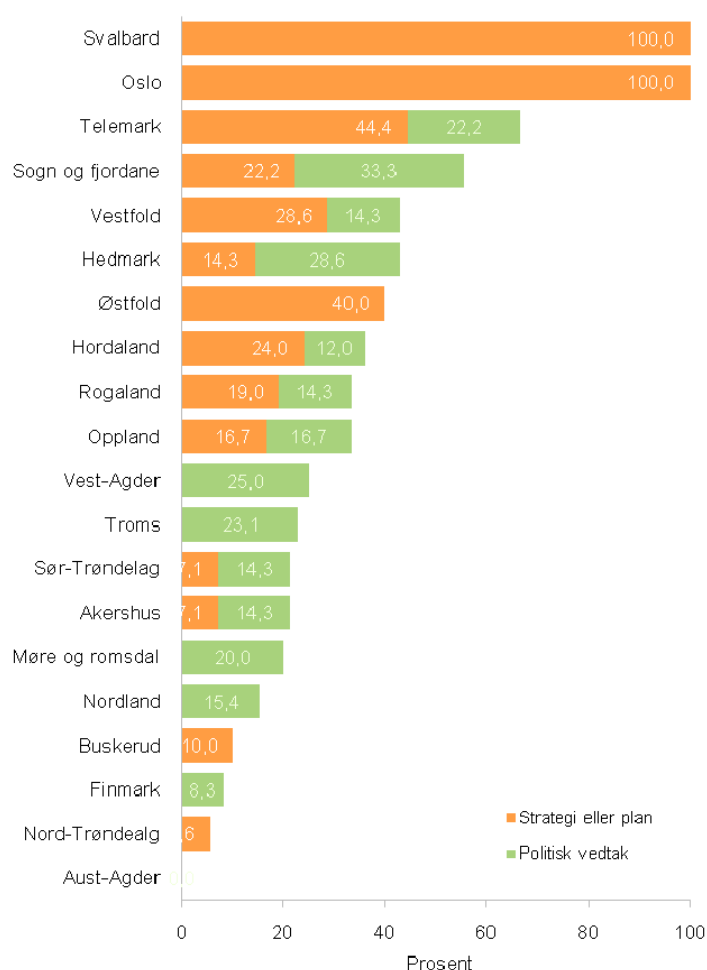
Når det gjelder kommunene fremheves blant annet:

- lokal kompetanseheving gjennom læring fra andre
- nærhet til grensen gjør det særlig viktig å drive internasjonalt samarbeid
- betydningen av å fremme internasjonal solidaritet og globale verdier

Formalisering av det internasjonale arbeidet

I dette avsnittet setter vi søkelyset på i hvor stor grad kommunene og fylkeskommunene har formalisert internasjonaliseringsarbeidet i skolen ved å utarbeide egne planer eller strategidokument og i hvor stor grad det er gjort eksplisitte politiske vedtak om at skolene skal drive internasjonalt arbeid.

Figur 4: Andel av kommunene som har vedtatt strategier eller planer for internasjonalisering eller som har gjort politiske vedtak om å drive slikt arbeid, per fylke

Internasjonaliseringsarbeidet er uten tvil mer formalisert i den videregående skolen enn i grunnskolen. Av de 16 fylkeskommunene som har svart på undersøkelsen, oppgir hele 15 at de har utarbeidet en strategi eller plan for internasjonalisering i skolen og samtlige fylkeskommuner har gjort politiske vedtak om at skolene skal drive internasjonalt arbeid.

For grunnskolen er bildet et annet. Bare rundt 13 prosent av kommunene oppgir at de har utarbeidet en plan eller et strategidokument på dette området. I tillegg har 15,5 prosent av kommunene (uten

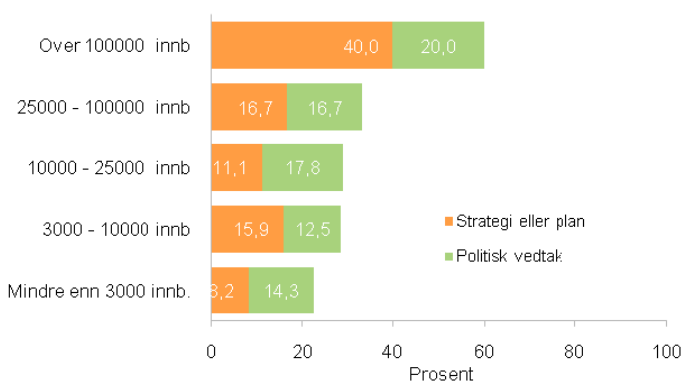
formaliserte strategi- eller plandokument) gjort ett eller flere politisk vedtak om at skolen skal drive internasjonalt arbeid. Merk at et lite antall kommuner har svart "vet ikke" på disse spørsmålene (ca. fem prosent). Vi har valgt å tolke dette som et signal om at kommunen ikke har utarbeidet planer eller gjort politiske vedtak.

Tabell 2: Antall kommuner som har vedtatt strategier eller planer for internasjonalisering eller som har gjort politiske vedtak om å drive slikt arbeid, per fylke.

	Hverken strategi eller politisk vedtak	Strategi	Politiske vedtak	Totalt antall kommuner
Østfold	6	4	0	10
Akershus	11	1	2	14
Oslo	0	1	0	1
Hedmark	8	2	4	14
Oppland	12	3	3	18
Buskerud	9	1	0	10
Vestfold	4	2	1	7
Telemark	3	4	2	9
Aust-Agder	5	0	0	5
Vest-Agder	6	0	2	8
Rogaland	14	4	3	21
Hordaland	16	6	3	25
Sogn og fjordane	4	2	3	9
Møre og Romsdal	16	0	4	20
Sør-Trøndelag	11	1	2	14
Nord-Trøndelag	17	1	0	18
Nordland	22	0	4	26
Troms	10	0	3	13
Finmark	11	0	1	12
Svalbard	0	1	0	1

Det er store og markerte forskjeller mellom de ulike delene av landet når det gjelder formaliseringen av det internasjonale arbeidet. Om vi ser bort fra Oslo og Svalbard (som begge bare har en politisk enhet), er den politisk/administrative føringen sterkest i Telemark hvor to av tre kommuner har utarbeidet strategier eller gjort politiske vedtak på internasjonaliseringsområdet. Også Sogn- og Fjordane rangerer høgt i denne oversikten, men her må det tas i betraktning at svarprosenten i dette fylket bare er på 35 prosent. Svakest politisk/administrativt initiativ og påtrykk finner vi i de to Agder-fylkene, i Trøndelag, i Nord- Norge, i Møre- og Romsdal og i Akershus.

Figur 5: Andel av kommunene som har vedtatt strategier eller planer for internasjonalisering eller som har gjort politiske vedtak om å drive slikt arbeid, etter befolkningsstørrelse

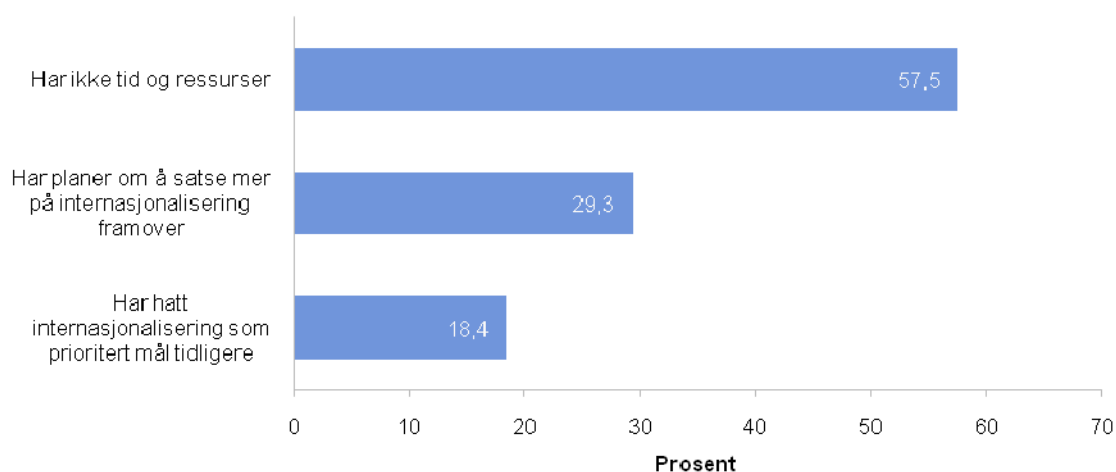
Det er, ikke uventet, en klar og forholdsvis entydig sammenheng mellom kommunestørrelse og grad av formalisering. Mens bare vel 22 prosent av de minste kommunene (under 3 000 innbyggere) har utarbeidet planer

eller gjort politiske vedtak om internasjonalisering i skolen, gjelder dette 3 av 4 av kommunene med mer enn 100 000 innbyggere. Den siste gruppen inkluderer bykommunene Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger.

To av tre av de kommunene som har utarbeidet strategier eller planer om internasjonalisering i skolen, har også internasjonalisering som et uttalt satsingsområde for kommunen generelt. Dette er med andre ord kommuner som har valgt å arbeide for internasjonalisering på flere områder og hvor prioriteringene for grunnskolen inngår i dette videre perspektivet.

Tilsvarende sier rundt 72 prosent av de kommunene som ikke har gjort politiske vedtak eller utarbeidet planer, at det betrakter internasjonalisering som noe som inngår i den enkeltes skoles planer for virksomheten og at de derfor ikke har gitt spesifikke innspill eller styringssignaler. Dette er med andre kommuner som har overlatt til den enkelte skole å avgjøre hvor sterkt de ønsker å satse på internasjonalisering.

Figur 6: Grunner til å ikke satse på internasjonalisering i skolen (prosent)

Alle kommuner som verken har utarbeidet strategidokumenter eller planer, eller gjort politiske vedtak om internasjonalisering, ble spurt om hva som er de viktigste årsakene til at de har valgt å ikke fokusere på dette området. Godt over halvparten av kommunene sier at dette skyldes mangel på tid og ressurser. Rundt 30 prosent har planer om å satse mer på internasjonalisering framover og knapt 20 har hatt internasjonalisering som et prioritert mål tidligere. Merk at det var mulig å krysse av for flere alternativer på dette spørsmålet.

Kvalitative svar på det samme spørsmålet vektlegger særlig at internasjonalisering er ett av mange områder som krever oppmerksomhet i skolen. For den enkelte skole og for kommunene er det nødvendig å prioritere, og internasjonalisering har derfor ofte blitt valgt bort. Andre vektlegger mangel på personalressurser og interesse i skoleadministrasjonen som en vesentlig årsak.

For å få et bilde av i hvor stor grad det er kommunenes økonomi som er avgjørende for om de prioriterer internasjonalisering på skoleområdet eller ikke, har vi benyttet tall fra KOSTRA og størrelsen "frie inntekter per innbygger". Dette er en mye brukt indikator på kommunenes økonomiske handlefrihet. Analysen gir ingen indikasjon på at kommuner som oppgir at de ikke satser på internasjonalisering på grunn av mangel på tid og ressurser, har dårligere økonomi enn andre kommuner. Snarere tvert i mot. Mens kommuner som har utarbeidet strategiplaner for internasjonalisering i skolen har et gjennomsnittlig nivå på frie inntekter per innbygger på 33 800 kr, er det tilsvarende tallet for kommuner som oppgir at de ikke har tid eller ressurser til å satse på dette, 37 600 kr.

Deltagelse og bistand fra skole administrasjonen

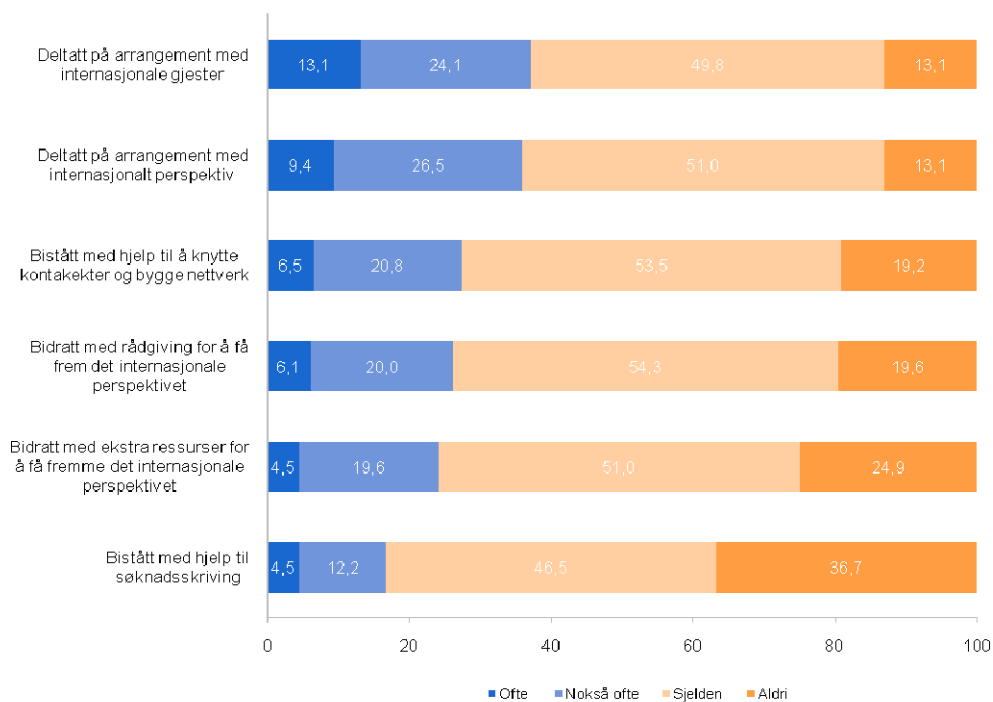
Uavhengig av planer og politiske vedtak, kan skoleadministrasjonen i kommuner og fylkeskommuner også støtte opp om skolenes internasjonale arbeid gjennom deltagelse ved arrangement, veiledning, tilrettelegging og støtte.

Om vi først ser på kommunene, er det generelle inntrykket at det er et forholdsvis lite antall kommuneadministrasjoner som er aktive på disse områdene. For samtlige former for deltagelse og bistand, engasjerer flertallet av kommunene seg sjelden eller aldri. De direkte bidragene fra administrasjonen er først og fremst knyttet til deltagelse ved arrangement - aller hyppigst ved arrangement med internasjonale gjester, noe sjeldnere ved andre arrangement med et internasjonalt fokus. Hjelp til å knytte kontakter, rådgivning og tilføring av ekstra ressurser ligger midt i denne rangeringen, mens hjelp til søknadsskrivning ligger nederst.

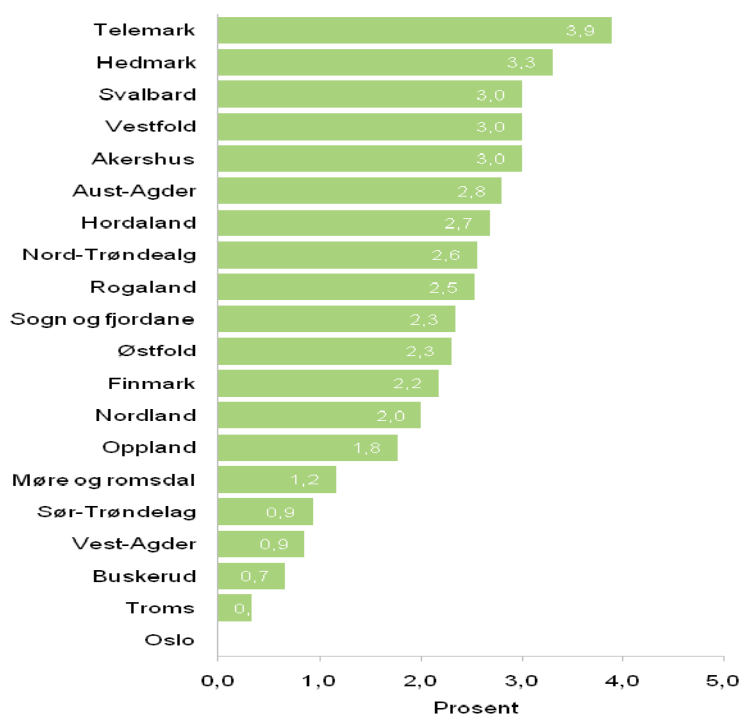
For å få et bedre bilde av om det er de samme kommunene som er aktive på alle eller de fleste områdene, har vi konstruert en indeks som oppsummerer disse resultatene. For hver av de seks spørsmålene er kommuner som har svart "ofte" gitt verdien 2 og kommuner som har svart "nokså ofte" er gitt verdien 1. Deretter er verdiene på de 6

variablene summert. En kommune som har svart "ofte" på samtlige spørsmål vil derfor oppnå maksimalverdien 12 på indeksen, mens en kommune som har svart "sjelden" eller "aldri" på alle spørsmål, vil få verdien 0.

Figur 7: Deltagelse/bistand fra kommunen for å fremme det internasjonale arbeidet til skolene (prosent)

Figur 8: Gjennomsnittsverdi på aktivitetsindeksen, kommuner per fylke

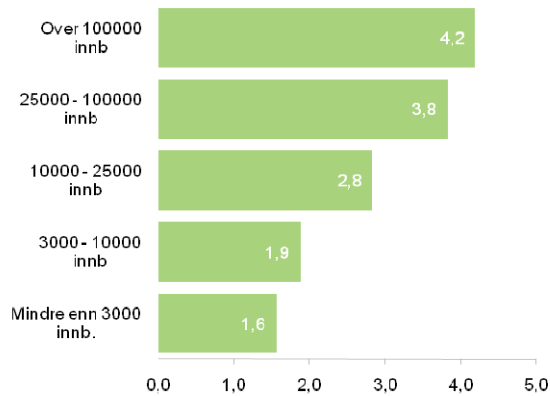

Resultatene viser at det er et lite fåtall av kommunene hvor skoleadministrasjonen spiller en deltakende rolle i skolenes internasjonaliseringsarbeid. Hele 43,3 prosent av kommunene har indeksens minimumsverdi og bare hver tiende kommune (10,6 prosent) har verdien 6 eller høyere.

Gjennomsnittsverdien på indeksen er 2.1.

Sterkest deltagelse i skolenes internasjoniseringsarbeid finner vi i Telemark og Hedmark. I andre enden av rangeringen finner vi Møre- og Romsdal, Sør-Trøndelag, Vest-Agder, Buskerud, Troms, og denne gang også Oslo.

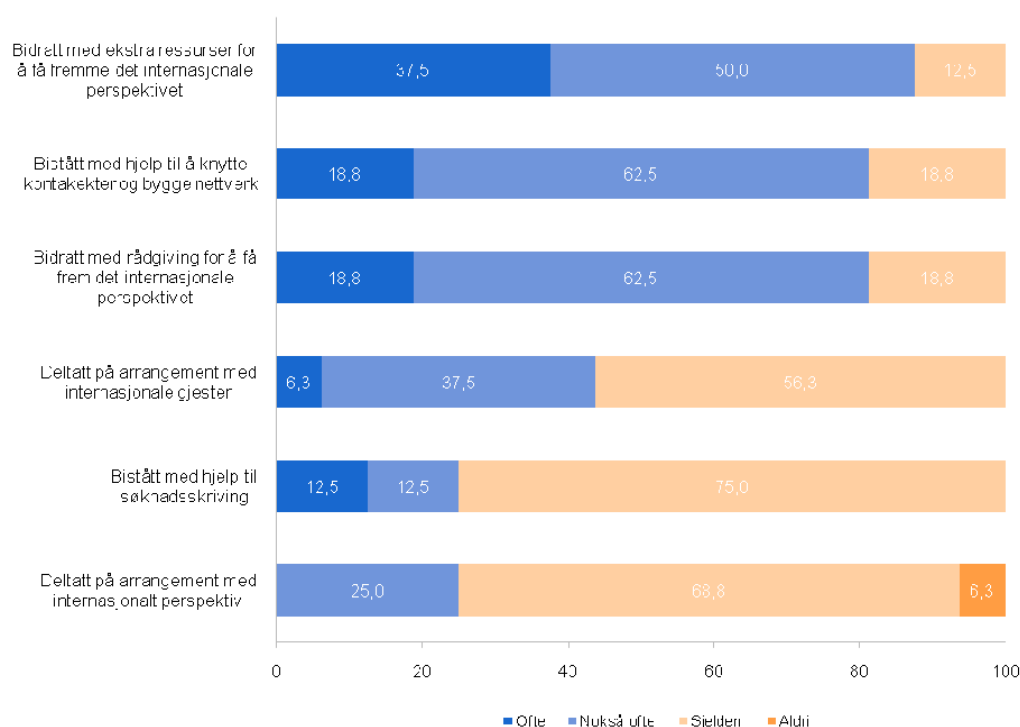
Figur 9: Gjennomsnittsverdi på aktivitetsindeksen, kommuner etter størrelse

På samme måte som når det gjelder strategier, planer og politiske vedtak, kan vi også her observere en systematisk og sterk sammenheng mellom aktivitet og kommunistørrelse. Jo større kommune, jo sterkere deltagelse fra kommuneadministrasjonen i skolenes internasjoniseringsarbeid.

Når det gjelder fylkene, er bildet et helt annet. Skoleetaten i fylkeskommunene spiller en betydelig mer aktiv rolle i de videregående skolenes internasjoniseringsarbeid enn hva de kommunale skoleadministrasjonene gjør overfor grunnskolene. Ikke bare er aktivitetsnivået høyere, men virkemidlene er også forskjellige. Flertallet av fylkeskommunene har bidratt med ekstra ressurser og bidratt med råd og hjelp til å knytte kontakter og bygge nettverk. Deltagelse på arrangementer er derimot betydelig mindre vanlig.

Figur 10: Deltagelse/bistand fra fylkeskommunen for å fremme det internasjonale arbeidet til skolene (prosent)

Profesjonalisering av internasjonaliseringsarbeidet: kontaktpersoner og rapportering

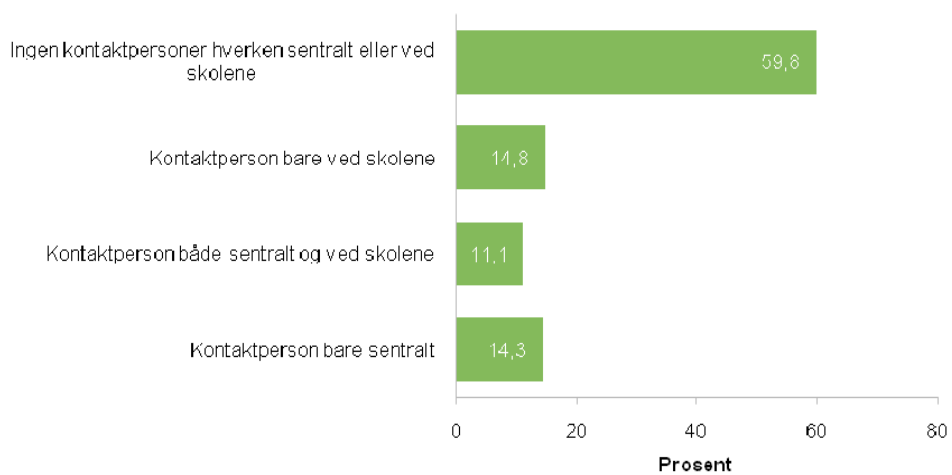
Et viktig aspekt ved profesjonaliseringen av internasjonaliseringsarbeidet, er i hvor stor grad det er utnevnt egne kontaktpersoner eller ansvarlige for internasjonalisering, på kommunenivå eller ved den enkelte skole.

Bare vel tolv prosent av kommunene oppgir at det er utnevnt en egen kontaktperson for internasjonalisering på kommunenivå spesielt for skoleområdet. I tillegg oppgir rundt 15 prosent av kommunene at det finnes en kontaktperson for internasjonalisering for hele kommunenes ansvarsområde. Fordi det finnes et lite antall kommuner som har utnevnt kontaktpersoner både for kommunen generelt og for skolen, kan ikke disse to prosentandelene summeres. Andelen av kommunene med kontaktperson for internasjonalisering, generelt eller spesielt for skole, er vel 25 prosent.

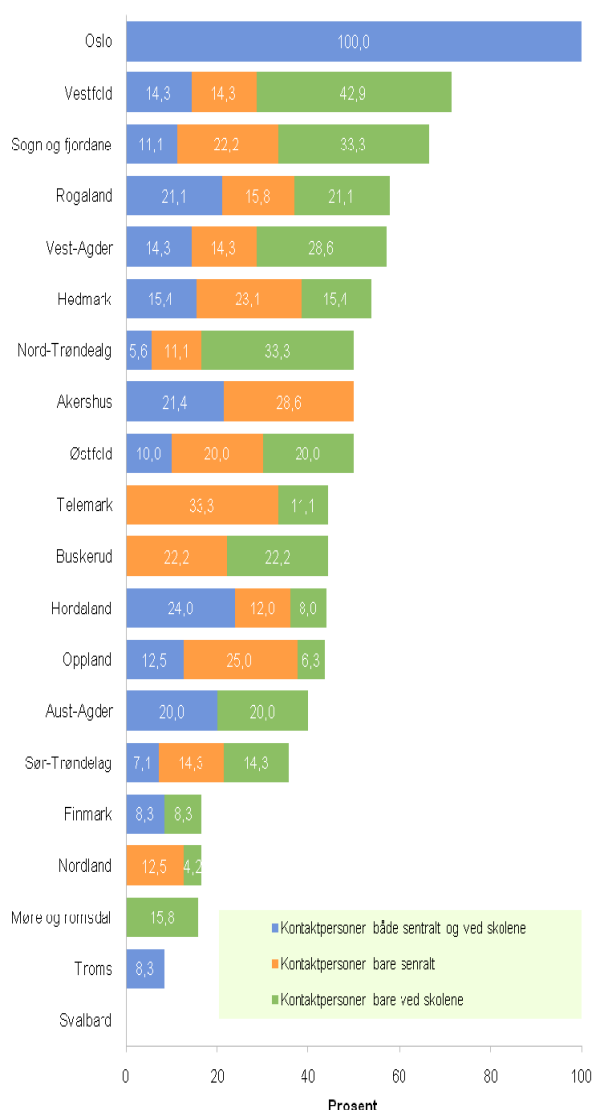
Omtrent det samme antallet kommuner oppgir at også skolene har utnevnt egne kontaktpersoner for internasjonalisering. Bare rundt tre prosent oppgir at alle skolene i kommunen har kontaktpersoner, mens vel 22 prosent oppgir at det finnes slike kontaktpersoner ved enkelte av skolene.

Sammenhengen mellom disse ulike størrelsene er oppsummert i figuren under. Denne viser at rundt 60 prosent av kommunene ikke har utnevnt kontaktpersoner verken sentralt eller ved skolene. Knapt 15 prosent av kommunene har kontaktpersoner bare ved skolene og en omtrent like stor andel har kontaktpersoner bare sentralt. Rundt elleve prosent av kommunene oppgir dermed at de har etablert et system med kontaktpersoner både i skolene og sentralt.

Figur 11: Bruk av kontaktpersoner sentral i kommunene og ved skolen (prosent)

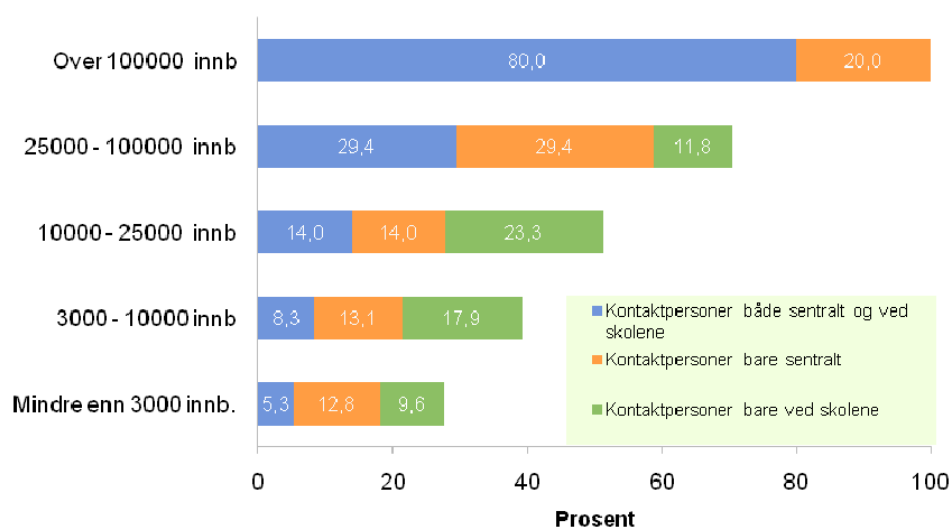
Figur 12: Bruk av kontaktpersoner sentralt og ved skolene, kommuner per fylke (prosent)

Figuren over viser de samme tallene fordelt på fylke. I tillegg til Oslo, er det Vestfold og Sogn og Fjordane som har de høyeste andelene av kommuner med kontaktpersoner sentralt og/eller ved den enkelte skole. Svakest utbygd nettverk av kontaktpersoner finner vi i de tre nordligste fylkene og i Møre og Romsdal.

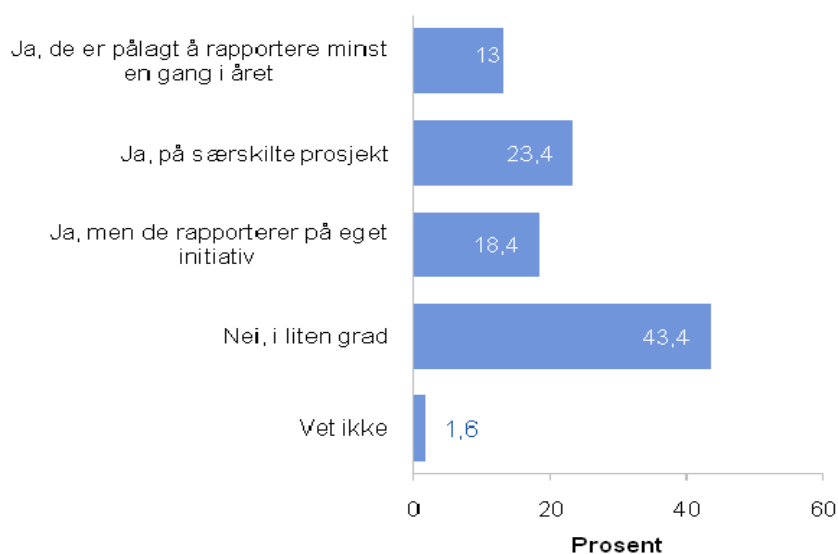
Igjen kan vi observere at bruk av kontaktpersoner har en klar og entydig sammenheng med kommunestørrelse. Mens knapt hver tredje av de minste kommunene med under 3000 innbyggere har utnevnt kontaktpersoner sentralt eller ved skolene, har samtlige av de største kommunene gjort dette. I den sistnevnte gruppen har i tillegg de aller fleste kommuner kontaktpersoner på begge nivå.

Figur 13: Bruk av kontaktpersoner sentralt og ved skolene, kommuner etter størrelse (prosent)

Når det gjelder fylkeskommunene, har 14 av de 16 enhetene vi har informasjon om, kontaktpersoner både sentralt og ved skolene. De resterende to fylkeskommunene oppgir at de har kontaktpersoner bare sentralt.

Figur 14: Rapportering fra skolene til kommuneadministrasjonen (prosent)

Et annet uttrykk for profesjonalisering av internasjonalseringsarbeidet, er i hvor stor grad skolene er pålagt å rapportere om sine aktiviteter til skoleadministrasjon en eller om de eventuelt gjør det på eget initiativ. Svarene på dette

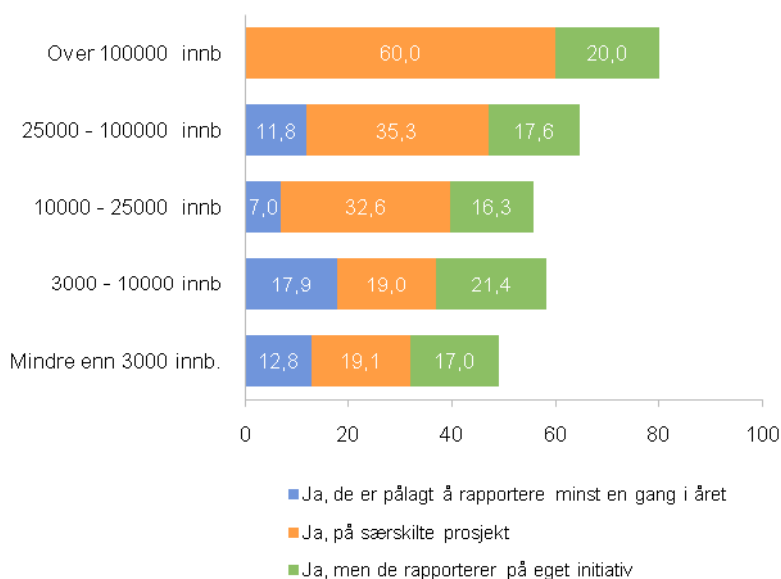
spørsmålet for grunnskolenes del er vist ovenfor:

Rundt 13 prosent av kommunene oppgir at skolene er pålagt årlig rapportering, mens ytterligere 23,4 sier at skolene er pålagt å rapportere på særskilte prosjekt. I 18,4 prosent av kommunene rapporterer skolene på eget initiativ.

Det er en forholdsvis sterk sammenheng mellom rapportering og bruk av kontaktpersoner. Mens hele 55 prosent av kommunene som mangler kontaktpersoner heller ikke har noen form for rapportering, er den tilsvarende prosentandelen hos kommuner med kontaktpersoner både sentralt og ved skolene, 18.5 prosent.

Også når det gjelder rapportering, er aktivitetsnivået høyest i de største kommunene. Men her er det kanskje verdt å merke seg at de er de små og mellomstore kommunene som i størst grad har pålagt skolene å rapportere minst en gang i året. Det er først og fremst rapportering på enkeltprosjekt som øker systematisk med kommunestørrelse.

Figur 15: Rapportering fra skolene til kommuneadministrasjon, etter kommunestørrelse (prosent)

Rapporteringsrutinene er betydelig mer formaliserte i fylkeskommunene enn i kommunene. Halvparten av fylkeskommunene har pålagt de videregående skolene å rapportere om sitt internasjonaliseringsarbeid minst en gang i året, mens ytterligere en tredjedel har rapporteringsplikt på enkeltprosjekt. Bare to fylker oppgir at skolene rapporterer på eget initiativ og bare ett at det ikke foregår noen form for rapportering.

Sentralt eller lokalt initiativ

Kommunene og fylkeskommunene ble også spurt hvor initiativ til internasjonaliseringsarbeid vanligvis kommer fra; fra skoleetaten eller fra skolene selv. Dette ble gjort ved å rangere tre ulike alternativer:

- Initiativet kommer fra skolene selv

- Initiativet kommer fra skolemyndighetene (i henholdsvis kommunen eller fylkeskommune)
- En blanding av skolenes og skolemyndighetenes initiativ

Tabell 3: Gjennomsnittlig rangering (1-3) av tre påstander om hvor initiativet til internasjonalisering kommer fra

	Kommunene	Fylkeskommunene
Fra skolene selv	1.70	1.94
Fra skolemyndighetene	2.45	2.44
Blanding av skolenes og skolemyndighetenes initiativ	1.86	1.62

Når det gjelder kommunene, er det initiativ fra skolene selv som rangeres høyest og initiativ fra skolemyndighetene lavest. Drivkraften i internasjonaliseringsarbeidet i grunnskolen ser med andre ord til å komme fra skolene mer enn fra skolemyndighetene.

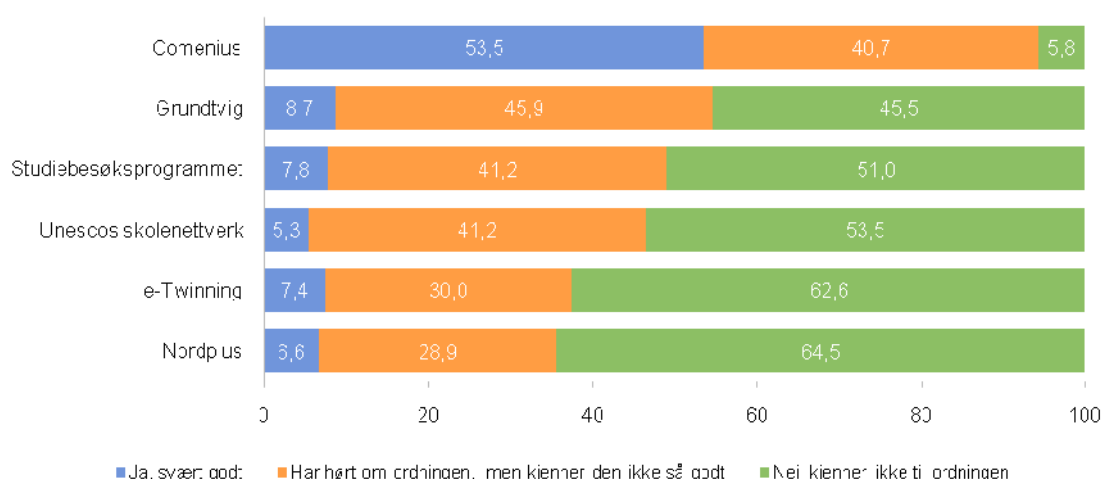
I fylkeskommunene er det derimot alternativet "blanding av skolenes og skolemyndighetenes initiativ" som rangeres høyest. Dette skulle tyde på at internasjonaliseringsarbeidet i de videregående skolene bygger på et mer velutviklet samarbeid mellom skolene og skolemyndighetene. Denne tolkningen samsvarer med observasjonene over om bruk av kontaktpersoner og rapporteringsordninger.

Kjennskap til og deltagelse i internasjonaliseringsprogram

Det finnes en rekke etablerte program og finansieringsordninger som skolene kan benytte i sitt internasjonaliseringsarbeid. Skolemyndighetene i kommunene og fylkene ble spurt om hvor godt de kjenner til disse ulike programmene.

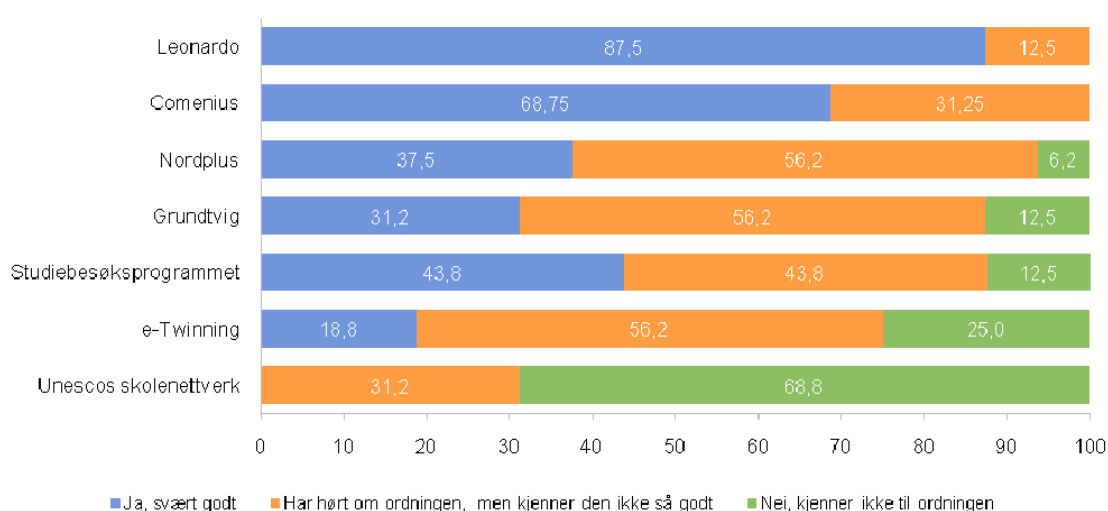
Når det gjelder kommunene er kjennskapen relativt begrenset for samtlige program utenom Comenius. Comenius er svært godt kjent i noe over halvparten av kommunene og bare seks prosent oppgir at de ikke kjenner til denne ordningen. For de andre programmene er det godt under ti prosent som svarer at de kjenner ordningen svært godt og fra 45 til 65 prosent som oppgir at de ikke har hørt om ordningen. Dårligst kjent er e-Twinning og Nordplus.

Figur 16: Kjennskap til internasjonaliseringsprogrammer, kommuner, prosent

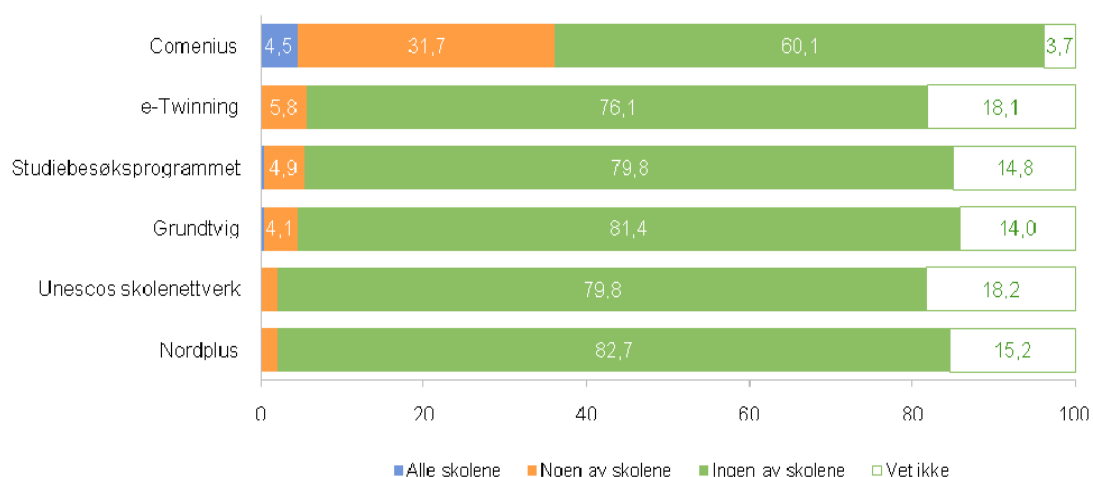
Kjennskapen til de ulike programmene og finansieringsordningene er betydelig mer utbredt i fylkeskommunene. Her er det Leonardo som er best kjent etterfulgt av Comenius. Svakest kjennskap har fylkeskommunene til Unescos skolenettverk. Leonardo og Comenius er også de største og mest utbredte programmene i den videregående skolen. Flere av de andre programmene er små og dermed også mindre synlige.

Figur 17: Kjennskapen til internasjonaliseringsprogrammer, fylkeskommuner, prosent

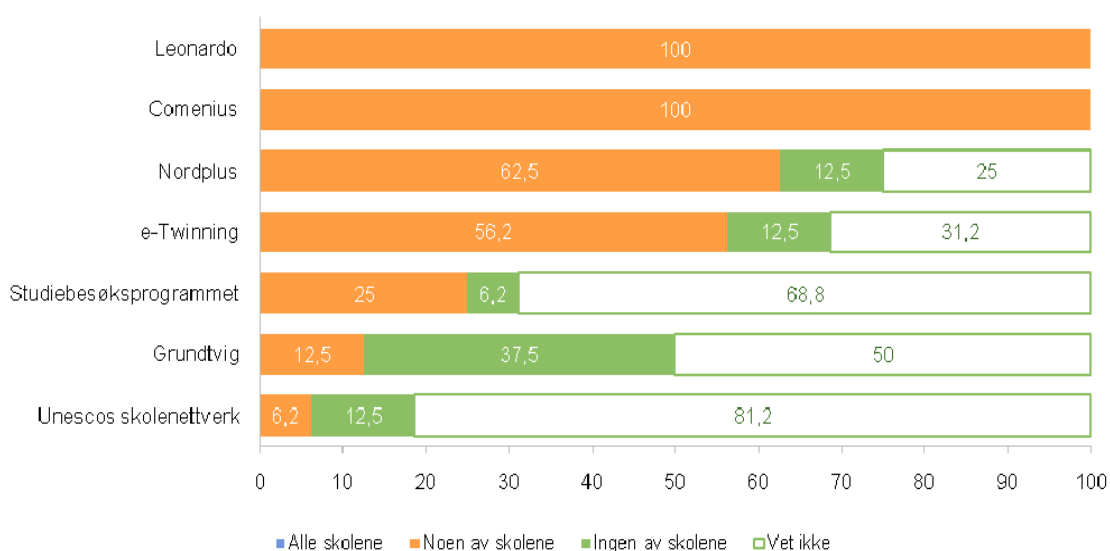
Det ble også spurt i hvor stor grad skolene benyttet seg av disse programmene og finansieringsordningene. Deltagelsen i programmene blant landets grunnskoler er relativt beskjeden. Unntaket er Comenius hvor vel hver tredje kommune oppgir at alle eller noen av skolene i kommunen deltar. For alle de andre programmene er det fem prosent eller mindre av kommunene som sier at skolene deltar. Det er også en forholdsvis stor del av skoleadministrasjonene i kommunene som svarer "vet ikke" på dette spørsmålet.

Figur 18: Deltagelse i internasjonaliseringsprogrammer, kommuner, prosent

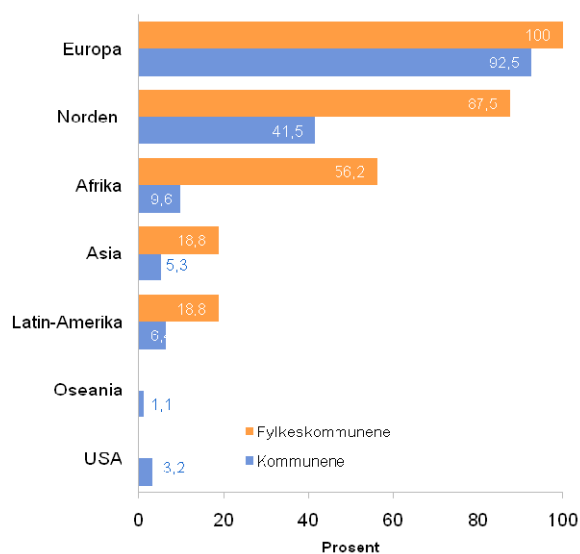

Også når det gjelder deltagelse i internasjonaliseringsprogram, er aktiviteten betydelig høyere i de videregående skolene enn i grunnskolen. Når det gjelder Leonardo og Comenius, oppgir samtlige fylkeskommuner at noen av skolene i fylket deltar. Også for Nordplus og e-Twinning er andelen av fylkeskommuner med deltagende skoler godt over 50 prosent. Andelen som svarer vet ikke er imidlertid svært høy, særlig for Studiebesøksprogrammet, Grundtvig og Unescos skolenettverk.

Figur 19: Deltagelse i internasjonaliseringsprogrammer, fylkeskommuner, prosent

Figur 20: Geografisk fokus for internasjonaliseringsarbeidet, kommuner og fylkeskommuner, prosent

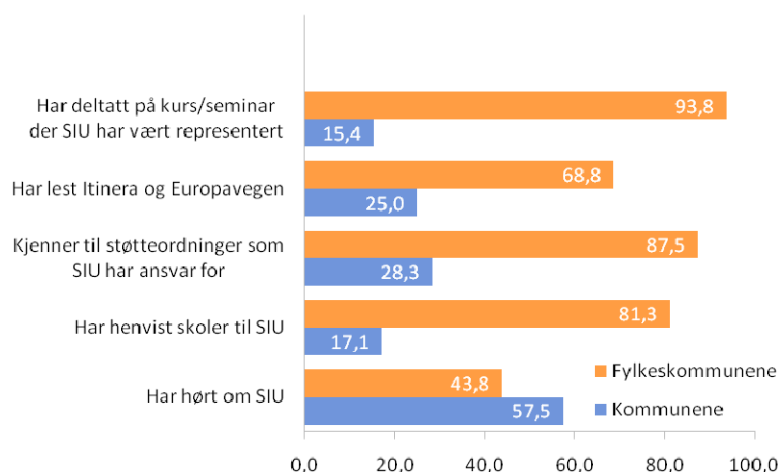

Alle som svarte at skoler i kommunen eller fylket hadde deltatt i ett eller av flere av disse programmene, ble også spurt om hvilke geografiske områder internasjonaliseringsarbeidet er konsentrert om. Både for grunnskolene og de videregående skolene gjelder dette først og fremst Europa. Det store flertallet av fylkeskommuner (14 av 16) har også krysset av for Norden. Når det gjelder grunnskolene er det derimot bare vel 41 prosent av kommunene som har valgt dette alternativet. Også Afrika er viktig for de videregående skolene (ni fylkeskommuner) og tildels Asia og

Latin-Amerika (tre fylkeskommuner). For grunnskolene spiller disse delene av verden en beskjeden rolle når det gjelder det internasjonale samarbeidet.

Til sist ble det spurt om kommunenes og fylkeskommunenes kjennskap til SIU. Fylkesadministrasjonen kjenner til SIU langt bedre enn kommuneadministrasjonen. Hele 93.8 prosent av fylkeskommunene har deltatt på kurs hvor SIU har vært representert. Prosentandelen fylkeskommuner som kjenner til SIU sine støtteordninger er nesten tilsvarende høy. Kommunenes kjennskap og kontakt med SIU er imidlertid lavere. Litt over halvparten av respondentene har hørt om SIU (57.5 prosent), mens kun omtrent én av seks kommuner har deltatt på kurs hvor SIU var representert, og én av fire kommuner har lest Itinera og Europaveien. 28.3 prosent av kommunene kjenner til støtteordningene SIU har ansvar for, mens ca. en av seks kommuner har henvist skoler til SIU.

Figur 21: Kommuner og fylkeskommuners kjennskap til SIU

Et samlet mål for internasjonaliseringsaktivitet

For å få et bedre bilde av hva som karakteriserer de kommunene og de fylkeskommunene som er mest aktive når det gjelder internasjonaliseringsarbeid i skolen, har vi konstruert en additiv indeks som oppsummerer de administrative enhetenes aktivitetsnivå. Indeksen er laget på følgende måte:

Tabell 4: Beskrivelse av komponenter i aktivitetsindeks

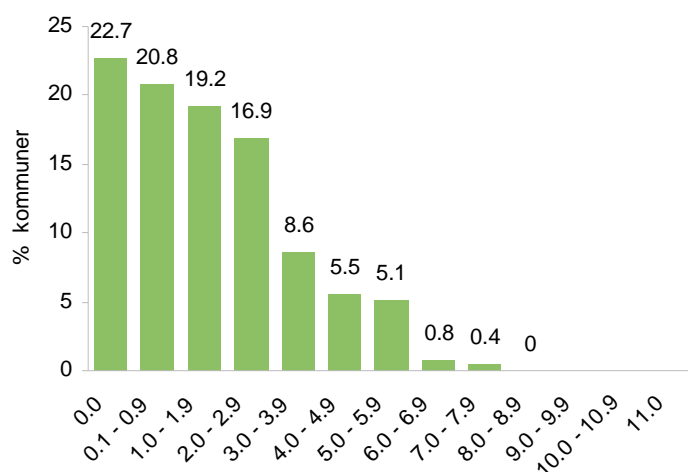
Komponent	Beregningsmåte	Min. verdi	Maks. verdi
Plan/strategi	Administrative enheter som har utarbeidet strategiplan for internasjonalisering i skolen har fått verdien 2. Andre enheter som har gjort ett eller flere politiske vedtak om internasjonalisering i skolen har fått verdien 1.	0	2
Deltakelse/bistand	Komponenten tar utgangspunkt i de 6 spørsmålene som måler hvor ofte administrasjonen deltar i internasjonale aktiviteter ved skolene eller bidrar med hjelp eller støtte til internasjonaliseringsarbeid. For hvert spørsmål er det gitt verdien 2 for de som har svart "ofte" og verdien 1 for de som har svart "nokså ofte". De 6 spørsmålene er summert og deretter delt på 6.	0	2

Rapportering	Administrative enheter hvor rapportering er obligatorisk for alle skoler har fått verdien 1. Enheter hvor skolene rapporterer på enkeltprosjekt eller på eget initiativ har fått verdien 0.5.	0	1
Kontaktperson ved skolene	Administrative enheter hvor alle skolene har utnevnt kontaktperson får verdien 1, enheter hvor enkelte skoler har kontaktperson har fått verdien 0.5.	0	1
Kontaktperson sentralt	Administrative enheter med kontaktperson for internasjonalisering sentralt, enten spesielt for skole eller generelt for alle saksområder, har fått verdien 1.	0	1
Deltakelse i programmer	Komponenten tar utgangspunkt i de 6 spørsmålene om skolenes deltagelse i ulike internasjonaliseringsprogram. For hvert spørsmål er det gitt verdien 2 for de som har svart "alle skolene" og verdien 1 for de som har svart "noen av skolene". De 6 spørsmålene er summert og deretter delt på 3.	0	4
	Summert	0	11

Høyeste mulige verdi på denne internasjonaliseringsindeksen blir dermed 11.

Administrative enheter som ikke har gitt uttrykk for nevneverdige aktiviteter på noen av de inkluderte spørsmålene, vil derimot få verdien 0.

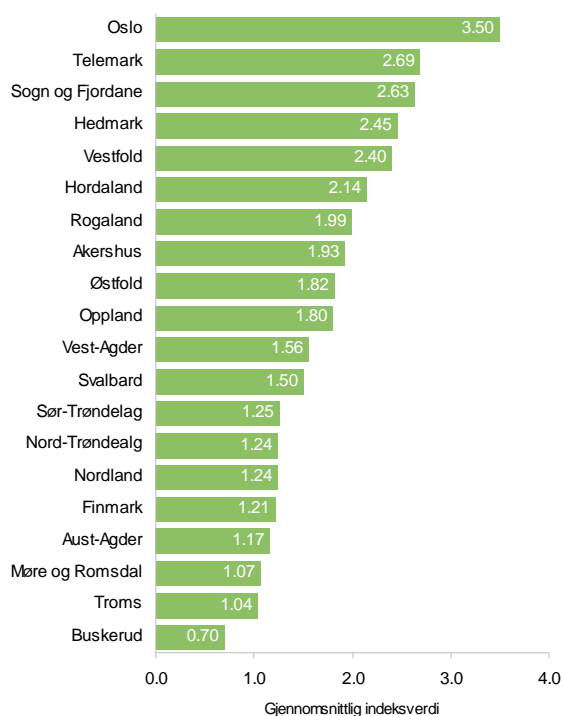
Figur 22: Kommunenes fordeling på internasjonaliseringsindeksen

Figur 22 viser hvordan kommunene fordeler seg på denne internasjonaliseringsindeksen. Så mye som 58 kommuner (rundt 23 prosent) har verdien 0 og har dermed ikke registrert noen form for aktivitet på internasjonaliseringsområdet. Ytterligere 145 kommuner (ca 57 prosent) har verdier fra 0.1 til 2.9 som forteller om et heller

beskjedent aktivitetsnivå. Bare 30 kommuner (ca. tolv prosent) har verdier fra 3.0 og høyere. Høyeste registrerte verdi på indeksen er 7.0. En liste over kommuner med verdien 3.0 eller høyere, er gjengitt i appendiks.

Figur 23: Kommunenes gjennomsnittsverdier på internasjonaliseringsindeksen gruppert etter fylker

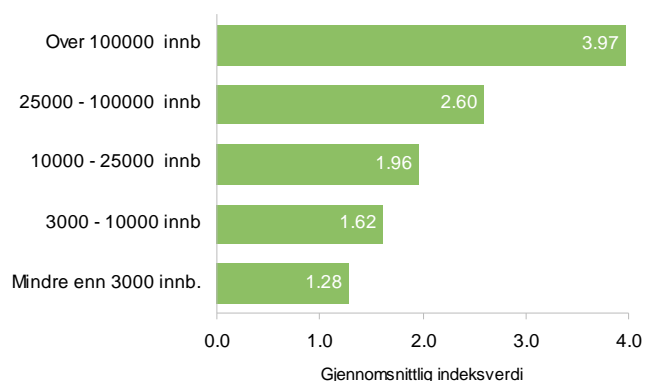

Dette bekrefter langt på vei de konklusjonene vi har trukket på grunnlag av de mer detaljerte analysene over. Det finnes et forholdsvis begrenset antall kommuner (vel ti prosent av de som har svart) som er rimelige aktive når det gjelder internasjonalisering i skolen. De andre kommunene har et forholdsvis lavt aktivitetsnivå.

Gjennomsnittsverdien på internasjonaliseringsindeksen for alle kommunene gruppert etter fylke er vist i Figur 23. Øverst på listen finner vi Oslo (som bare er en administrativ enhet), etterfulgt av Telemark, Sogn og Fjordane, Hedmark og Vestfold. Nederst rangerer de

tre nordligste fylkene, samt Aust-Agder, Møre og Romsdal og Buskerud. Selv om en i noen grad kan skimte en sentrum-periferi dimensjon i disse resultatene, er mønsteret langt fra entydig. For eksempel ligger nabofylkene Telemark og Buskerud i hver sin ende av skalaen. Det samme gjør nabofylkene Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.

Figur 24: Verdier på internasjonaliseringsindeks brutt ned på kommunestørrelse

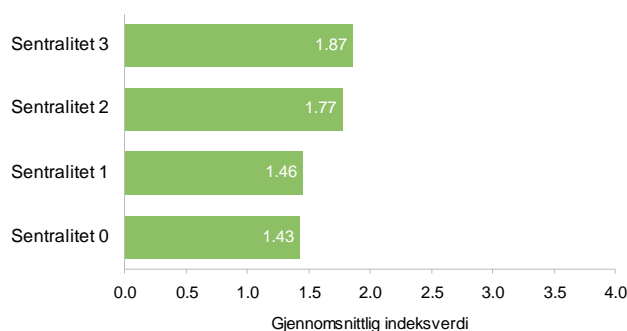

De samme gjennomsnittsverdiene for kommuner av ulik størrelse, er vist i Figur 24. Igjen kan vi observere en entydig sammenheng mellom kommunestørrelse og internasjonaliseringsfokus. Gjennomsnittsverdien blant de største kommunene (over 100 000 innbyggere) er rundt tre ganger

høyere enn det tilsvarende gjennomsnittet blant de minste kommunene. Det kan derfor

se ut til at det kreves en viss størrelse på kommuneadministrasjonen i kommunen for at arbeidet med et område som internasjonalisering blir formalisert i egne planer, organisasjonsmessige strukturer og eksplisitte aktiviteter.

Figur 25: Verdier på internasjonaliseringsindeks brutt ned på grad av sentralitet

Vi har også beregnet gjennomsnittsverdier på internasjonaliseringsindeksen for kommuner med varierende grad av sentralitet. Som sentralitetsmål har vi benyttet SSB sin sentralitetsindeks som klassifiserer kommunene i fire grupper ut fra deres beliggenhet og reisetid til et utvalg sentrale byer.

Resultatene er vist i Figur 24. Også her finner vi en rimelig entydig sammenheng. Sentralt beliggende kommuner har gjennomsnittlig høyere skåre på internasjonaliseringsindeksen enn mer perifere kommuner. Vi bør likevel legge til at forskjellene mellom gruppene ikke er så store. Vi ser også at kommuner med sentralitet 0 og 1 (de mest og nest mest perifere kommunene) er forholdsvis like når det gjelder aktivitetsnivå. Det samme gjelder de to mest sentrale gruppene av kommuner.

Vi har også testet sammenhengen mellom internasjonaliseringsindeksen og en lang rekke kjennetegn ved kommunene ved hjelp av korrelasjonskoeffisienter (Pearson r). Beskrivelsene av kommunene er hentet fra SSBs Kostra-tall og flere andre relevante SSB- kilder. Resultatene fra disse analysene er vist i tabell 4 nedenfor.

Tabell 5: Bivariate korrelasjoner mellom internasjonaliseringsindeksen og ulike kjennetegn ved kommunene

Bakgrunnsvariabel	Korrelasjon
Folketall (logaritmisk)	.305 **
SSBs sentralitetsindeks	.117
Andel av befolkningen som bor i tettsteder	.195 **
Bredbåndsabonnement per 1000 innbyggere	.199 **
Prosentdel av befolkningen 16+ med høyere utdanning	.260 **
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring	.211 **
Andel innvandrerbefolkning	.195 **

Elever per kommunal skole	.177 **
Elever per lærerårsverk	.165 **
Frie inntekter per innbygger	-.176 **
Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring i % av totale driftsutgifter	.142 *
Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring per innbygger 6-15 år	-.131 *
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	.025
Overgang til videregående skole	.033

***) signifikant på 0.01 nivå, * signifikant på 0.05 nivå (to-halet)

Befolkningsstørrelse korrelerer som ventet forholdsvis sterkt positivt med internasjonaliseringsaktivitet. Positive, men noe svakere korrelasjoner, finner vi også mellom internasjonaliseringsaktivitet og ulike mål på sentralitet, urbanisering og kommunikasjonstetthet. Dette gjelder SSBs sentralitetsindeks (ikke signifikant), andel av befolkningen som bor i tettsteder og utbredelsen av bredbåndsabonnement. Jo mer sentral, urban og kommunikasjonstett kommunen er, jo mer internasjonaliseringsaktivitet i skolen. En annen forholdsvis sterk positiv sammenheng kan vi registrere mellom befolkningens utdanningsnivå og internasjonalisering. Befolkningens utdanningsnivå er en indikator som både fanger generell modernisering og tilknytning til en moderne kunnskapsøkonomi. Om det er utdanningsnivået i seg selv, eller disse mer generelle kjennetegnene, som øker sjansene for at skolene velger å satse på internasjonalisering, er vanskelig å si.

En annen faktor som også er positivt korrelert med internasjonaliseringsaktivitet, er innvandrerbefolkning. Dette gjelder både andelen av befolkningen totalt sett som er innvandrere og andelen av elevene i grunnskolen som får morsmålsopplæring. Vi ser også at de to skolestrukturvariablene, skolestørrelse og elever per lærer, har en moderat positiv sammenheng med internasjonaliseringsaktivitet. Dette er nok et uttrykk for den samme sammenhengen som vi har registrert mellom kommunestørrelse og internasjonalisering.

Når det gjelder de økonomiske indikatorene, er det verdt å merke seg at frie inntekter per innbygger er negativt korrelert med internasjonaliseringsaktivitet. Isolert sett betyr dette at til mer økonomisk handlefrihet kommunene har (utover øremerkede midler), jo mindre satser kommunene på internasjonalisering. En mulig forklaring på dette, kanskje litt overraskende, resultatet, er at det først og fremst er små og gjerne perifere kommuner som har den mest romslige kommuneøkonomien. Dette gjelder i særlig grad kraftproduserende kommuner i fjord- og fjell-Norge. At driftsutgifter til

grunnskoleopplæring per elev også er negativt korrelert med internasjonaliseringsaktivitet, er trolig et uttrykk for det samme. For det første er kostnadene per elev mindre i større kommuner på grunn av stordriftsfordeler. For det andre har mindre kommuner jevnt over en mer romslig økonomi enn de større kommunene.

På bakgrunn av dette bildet, er det interessant å merke seg at driftsutgifter til grunnskole i prosent av kommunens samlede driftsutgifter, er moderat positivt korrelert med internasjonaliseringsaktivitet. Dette er en økonomisk indikator som viser hvordan kommunen prioriterer. Det er med andre ord en tendens, om enn svak, til at kommuner som prioriterer skole høyt i kommunebudsjettet, også satser på internasjonalisering.

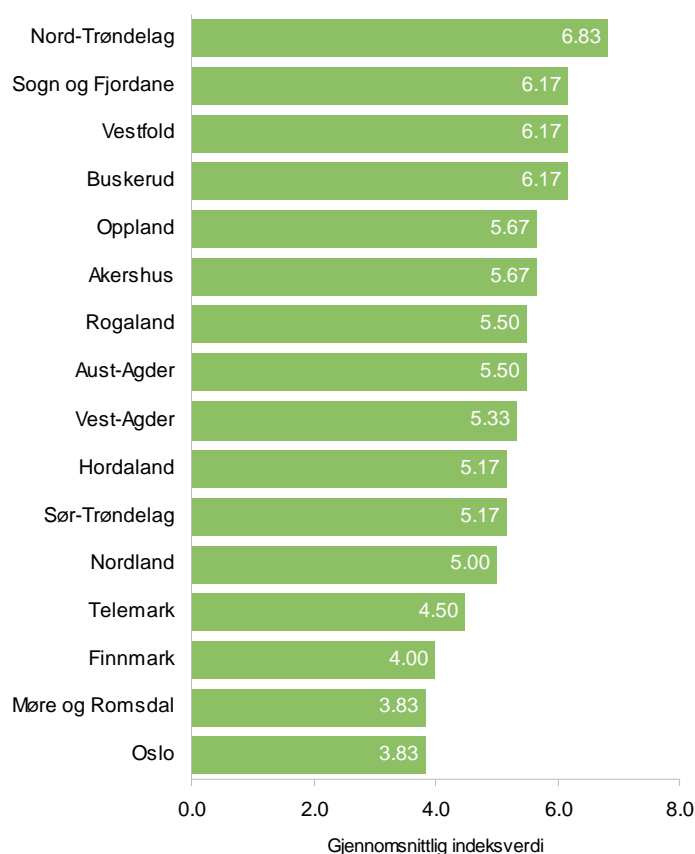
Interessant er det også å merke seg at de to kvalitetsindikatorne for skolesystemet, gjennomsnittspoengene fra grunnskolen og andelen av grunnskoleelevene som fortsetter med videregående opplæring, ikke viser en signifikant korrelasjon med internasjonaliseringsindeksen.

Sammenhengene som er vist i Tabell 4 er bivariate. De gir utelukkende en deskriptiv beskrivelse av hvilke faktorer som hver for seg samvarierer med internasjonaliseringsaktivitet. Som nevnt er mange av disse indikatorene innbyrdes korrelert og flere av de påviste sammenhengene kan derfor være spuriøse, det vil si at de er skapt av bakenforliggende variabler og fenomener. For å få et bedre bilde av hvordan ulike faktorer totalt sett påvirker sannsynligheten for at kommunene velger å prioritere internasjonaliseringsarbeid i skolen, har vi derfor også testet ut flere ulike regresjonsmodeller hvor enkelte av disse indikatorene inngår som uavhengige variabler. Resultatene fra disse analysene viser at det faktisk bare er befolkningsstørrelse som har en signifikant effekt på internasjonaliseringsaktivitet. Selv om også befolkningens utdanningsnivå har en viss betydning, er ikke disse effektene signifikante i de ulike multivariate modellene vi har testet.

Dette kan tyde på at mange av de forholdsvis sterke sammenhengene som vi ser i Tabell 4 er skapt av en underliggende og dominerende dimensjon sterk knyttet til kommunenes befolkningsmessige størrelse. De ulike modellene forklarer heller ikke mer enn rundt ti prosent av variasjonen i internasjonaliseringsaktivitet.

Vi har beregnet den samme internasjonaliseringsindeksen for fylkene som for kommunene. Som våre tidligere analyser har vist, er aktivitetsnivået når det gjelder internasjonalisering betydelig høyere i fylkeskommunene og de videregående skolene

enn i kommunenes grunnskoler. Mens gjennomsnittsverdien på

internasjonaliseringsindeksen for kommunene er 1.67, er den samme verdien for fylkeskommunene hele 5.28. Laveste verdi blant fylkeskommunene er 3.83 og høyeste verdi 6.83. Figur 26 viser hvordan fylkeskommunene rangerer på denne indeksen.

Figur 26: Fylkenes fordeling på internasjonaliseringsindeksen
Øverst på denne listen finner vi Nord-Trøndelag, Sogn og Fjordane, Vestfold og Buskerud. Minst internasjonaliseringsaktivitet er oppgitt i Finnmark, Møre og Romsdal og Oslo. Det bør bemerkes at resultatene for Oslo

i noen grad kan være påvirket av at Oslo har svart på skjemaet felles for grunnskolen og den videregående skolen. I og med at aktivitetsnivået jevnt over er betydelig lavere i grunnskolen enn i den videregående skolen, kan dette ha bidratt till at den beregnede verdien for Oslo er for lav.

Det er også verdt å merke seg at det er betydelige forskjeller i rangeringen mellom fylkene når det gjelder internasjonaliseringsaktivitet i grunnskolen og den videregående skolen. Selv om enkelte fylker har konsistente plasseringer i de to rangeringene, for eksempel Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal, er det også flere fylker som gjør store hopp, for eksempel Nord-Trøndelag og Aust-Agder. Det ser derfor ikke ut til å være grunnlag for å hevde at det finnes lokale "kulturer" for internasjonalisering som får utslag i begge skolenivåene.

Tabell 6: Kommuner med 3.0 eller høyere verdi på internasjonaliseringsindeksen

Kommune	Indeksverdi
Austrheim	7.00
Gran	6.50
Bærum	6.00
Karmøy	5.83
Nome	5.67
Bokn	5.50
Utsira	5.50
Fjell	5.50
Stord	5.33
Gloppen	5.33
Stryn	5.33
Hamar	5.17
Gjøvik	5.17
Vestby	5.00
Løten	5.00
Hamarøy	5.00
Nord-Odal	4.83
Odde	4.83
Re	4.67
Kvinnherad	4.67
Tysvær	4.50
Bergen	4.50
Kristiansand	4.33
Skjervøy	4.33
Fredrikstad	4.17
Nord-Fron	4.17
Bø (Telem.)	4.17
Leikanger	4.17
Andøy	4.17
Våler (Østf.)	4.00
Stor-Elvdal	3.83
Sel	3.83
Kristiansund	3.83
Nesodden	3.67
Trysil	3.67
Hof	3.67
Siljan	3.67
Klepp	3.67
Gulen	3.67
Stjørdal	3.67
Lierne	3.67
Sør-Varanger	3.67
Lørenskog	3.50
Oslo kommune	3.50
Ringsaker	3.50

Melhus	3.50
Sømna	3.33
Stavanger	3.17
Giske	3.17
Lesja	3.00
Sirdal	3.00
Sykkylven	3.00

Tabell 7: Fylkene - andre årsaker til å drive internasjonaliseringsarbeid

Økt mobilitet
Fremme kulturforståelse (ligger i pkt. 1), solidaritetsarbeid (ligger i pkt. 1) regionalutvikling, fremme læring av fremmedspråk
Fylkeskommune har en rolle i å fremme internasjonalisering generelt. Dette er forankret og nærmere definert i internasjonal strategi, der ungdom er utpekt som en hovedmålgruppe for fylkets internasjonale arbeid.
-Motivasjon -modning for mange lærlinger -læring for skoler, lærere, instruktører og for hele skolemiljøer
1 og 2 anser vi som sidestilt - alle tre er viktige.
Det er et politisk vedtak i Vestfold at det skal satses på internasjonalisering.
Å få ein kompetent arbeidsstokk
distriktsutvikling og distriktpolitikk ungdomssatsing like muligheter uansett av hvor du bor
Vi har som mål å gi ungdommen vår internasjonal kompetanse, kulturforståing og erfaring. Det er viktig å ha ei aktiv rolle i forhold til å lære ungdom internasjonalt medansvar.
Bygge opp om eigen identitet og nytte Internasjonale prosjekt til å motverke fraflytting

Tabell 8: Fylkene - andre resultater av internasjonalisering

Økt kulturforståelse. Internasjonal erfaring på et tidlig tidspunkt i livet for å kunne møte utfordringer og muligheter i et globalisert samfunn på best mulig måte.
For enkelte næringer og distrikter er internasjonalt samarbeid også viktig for utvikling av regionene. Særling innen turistnæring er det viktig å komme ut for å lære og erfare.
Vestfold har sender ut mange lærlinger til land i Europa og ønsker at ungdom skal anse hele Europa som en mulig arbeidsplass. Elever som har deltatt på slike opphold får økt selvtillit og stor personlig utvikling og blir mer attraktive på arbeidsmarkedet i Norge (Europass Mobilitet) Utenlandsopphold gir ofte den enkelte økt toleranse for andre kulturer npr de bor en perioe i land uten å være bare turist.
Vi får bevisste og kompetente elever som kan være aktive deltakere i et stadig mer globalisert samfunn.

Tabell 9: Kommunene - andre årsaker til å drive internasjonaliseringsarbeid

Kunnskap og kompetanseheving hos oss av å lære av andre.
Læra av andre, få inpulsar frå andre, - få perspektiv på eiga verksemd ved å sjå andre sitt arbeid og løysingar. Inspirasjon til endring og utvikling.
Vi lever selv i et flerkulturelt samfunn - vi har på mange måter selv blitt internasjonale.
Globaliseringen; kunnskapssamfunnet og det internasjonale markedet
Integrering av elever fra ulike land og kulturer
rekrutering av nye innbyggere innebærer en internasjonalisering av kommunen som skolen er en naturlig del av.
Kommunen får kompetanseheving.
Det er økonomi i samarbeidet som fremmer det internasjonale perspektivet
Både som inspirasjon til egenutvikling og som kompetanseutvikling på særlige områder.
Vi har en relativt stor gruppe innbyggere fra mange land som følge av asylmottak m.v. fra 1993. PT. ca 12 % minoritetsspråklige barn i grunnskolen, og 23 % barnehagene.
Er en grensekommune til Sverige og EU.
Språkkompetanse
Stimulere til språkinteresse Se egen kultur i nytt perspektiv
Å lære av andre.
Vi har en lang tradisjon på dette området.
Det lokale næringslivet driver handel med mange land i hele verden. Lokalt til globalt.
Vi er en liten kommune, med stort fleirkulturelt miljø
Prioritet 1 og 2 er uttrykk for samme sak. I vår kommune har me internasjonalisering som satsingsområde i Styringsdokument for oppvekst, og brukar dette som ledd i positive møte med andre land og kulturar, samtidig som det skal styrka forholdet til eigen kultur og identitet. Samarbeidet hos oss skal gjelda både for barnehage og skule.
Stor verdi å få et internasjonalt perspektiv på arbeidet med skoleutvikling.
Sees i sammenheng med at kommunen tar imot mange flyktninger og bosetter folk fra mange forskjellige nasjoner
Når eg har prioritert læreplanane som nr. 1 er det fordi den med status som forskrift er forpliktande. Da skal nr. 2 bli ein naturleg konsekvens.
Få kunnskap om Europa gjennom direkte samarbeid. Lage ein skule som avspeglar verda ikring oss.jf. olje og gass industri/handel /forskning/politikk/shipping... Skapa forståelse for at skulen lokalt er ein del av Europa. Gi elevane og lærarane erfaring med internasjonalt samarbeid. Gjera skule meir levande og spanande for lærarar og elevar. Kunne samanlikna eigen skule med aktive skular og undervisningsmåtar i Europa.
Motivere elevene for å velge fremmedspråk
Ta vare på innbyggerane våre
-skape forståelse og respekt for alle kulturer -arbeid med holdninger
Motivere ansatte er også en begrunnelse, selv om denne er underordnet. Det samme er begrunnelser knyttet til fremmedspråksopplæringen.
Kompetanseutvikling Motivasjon Bidra til utvikling i andre land
Med en "åpen" verden er det viktig å ha et internasjonalt perspektiv på alle nivå. Samarbeide mellom skoler styrker dette, også samarbeide mellom skoleeiere på tvers av landegrensene er viktig for å få en felles forståelse for bl.a. utvikling og utdanning.
Partner i Comenius prosjekt
Kommunen deltek i "venskapsarbeid" med by i USA.

Vi er ein liten kommune som ser stor nytte og motivasjon i den kontakten vi har med andre skolemiljø både innanlands og utalands. Skolane hos oss driv mykje utveksling og systematisk samarbeid med skolar i andre land, både gjennom Comenius og i eigen regi.
Vi beveger oss over landegrensene og reiser mer enn før. Ungdom har allerede vært i mange land, og med dagens teknologi kan man ha kontakt med andre mennesker i andre kjapt og enkelt og ofte. Viktig med et slikt perspektiv.
Samordne lærerressurser på tvers av grensa.
Å gjere opplæringa relevant for samfunnet elevane seinare skal bu, arbeide og virke i.
Å skape åpenhet og nysgjerrighet for andre kulturer. Skape engasjement for begivenheter som foregår utenfor den personlige og lokale verden.
Elever fra andre nasjoner
Elevene skal få en bredest mulig erfaringsbakgrunn
Vi er i en region hvor både det offentlige og næringslivet har et utstrakt internasjonalt samarbeid.
Solidaritet med land der skolene yter bistand gjennom innsamlingsaksjoner.
Forberede de unge på en verden der alt er kommet veldig nærme, og internasjonalt samarbeid er sentralt
Følgje utviklinga i samfunnet/verden. Verden er mindre pga auka reiseaktivitet og større samkvem på tvers av land/verdensdele. Kunnskap og forståing om andre kulturar/levesett er og blir viktig for barn og unge. Særleg med tanke på å få ei sikre fred og ei meir rettvis fordeling av goder.
Vi har nesten ikke hatt fremmedkulturelle elever i skolene i Osen. Dette gjør at fremmede kulturer blir veldig fremmede.
Sør-Varanger kommune er den eneste kommunen i landet som grenser til Russland. Vi har et godt samarbeid med skoler i Pechenga kommune; både i Nikel og Zapoljarny. Vi ser det som svært viktig å utvikle dette samarbeidet videre.
Som del av 1 inkluderer ein val og bruk av pedagogiske ressursar som er tilgjengelege digitalt, bruk av internett.
Har bofellesskap for mindreårige flyktninger og nå asylmottak også.
Holdningssiden - Utvikle respekt, forståelse - og lære av

Tabell 10: Kommuner - andre resultater av internasjonalisering

Bidra til kunnskap om andre samfunnsmodeller og felles ansvar for en bærekraftig utvikling
Økt forståelse og tolleranse for andre kulyurer. styrke motivasjonen for å søke nye impulser og ny kunnskap før tilbakevending til hjemkommune for å bidra til å utvikle denne.
Utdanne dagens elever til å bli morgendagens verdensborgere. Dvs at målet er et langsiktig verdiskapende holdningsarbeid. På kort sikt vil det være motivasjon og inspirasjon til egne læringsresultater med hovedvekt på kommunikasjon, kompetansedeling og språkutvikling.
Opprettholde befolkningen og offentlige tjenester i regionen på norsk og svensk side.
Også kunne møte det internasjonale miljø på heimebane. Det er viktig for elevene å kunne beskrive og presentere sin egen kommune når det kommer turister hit.
Få fokus på at Norge er en del av et totalbilde. Vårt arbeids- og handelsmarked er internasjonalt. Få kjennskap til hvordan vi kan "plassere oss" ift resten av verden, og hva de forventer av oss.
styrking av eigen identitet
Økt kunnskap om og innsikt i elevenes egen kultur.
Se sammenhengen mellom den rike og fattige verden. Forståelse for eget ståsted som et

rikt land
Utdanna barn og unge slik at dei kan ta del i yrkes- og kulturliv i heile Europa med glede.
Gjensidig forståelse, respekt og kunnskap om det flerkulturelle samfunnet.
Kjennskap til andre er viktig og er med på å auke forståelsen for andre kulturer, andre holdningar og mellommemneskelege forhold. Er veldig viktig for sameksistens og fredsarbeid.
Øke kulturforståelsen
Skape pesonlige kontakter som bidrar til nettverksbygging over landegrensene, viktig for grunnleggende forståelse av språk, innblikk i kultur og tradisjon/religion - ikke bare "flyktige" samarbeidsprosjekter, men prosjekter som danner grunnlag for langvarig samarbeid og personlige kontakter. Gir både faglig og sosial gevinst for de miljøer som klarer å etablere dette.
Global verden, bistandsarbeid - partnerskapsskole med hjelpeorganisasjon i Burma,
Styrke forståelsen for andre kulturer og bidra til aksept for forskjeller som kan berike samfunnet.
Elevane blir og glad i og stolt av sin heimkommunen når dei må presentera og vise fram for andre --> bulyst.
-Bidra til at elevene blir opptatt av globale spørsmål, og at de er viktige verdensborgere som aktivt kan ta del i utviklingen av en verden til det beste for stadig flere innbyggere. - Bidra til at elevene blir nysgjerrige på å få kjennskap til andre kulturer fra andre nasjoner, både "nye landsmenn" og utenfor Norges grenser -Bidra til at elevene får lyst til å lære flere fremmedspråk som i fremtiden kan gi muligheter til "internasjonale jobber - Det å kunne flere språk gir bedre muligheter til å kommunisere med mennesker som ikke snakker engelsk båd i arbeid og fritid
Utvikle mennesker i tiden.
Engasjement for klima og miljø, berekraftig utvikling av ressursane på jorda. Utvikle innovasjon og entreprenørskap med lokalt og globalt perspektiv. Auke forståing for uhjelp til beste for verdssamfunnet ikkje - sjå samheng mellom nasjonal/lokal utvikling og utvikling av uland. Auke kulturforståing med basis i god kunnskap om eigen kultur og evne til kommunikasjon over kulturgrenser.

Tabell 11: Hvorfor ikke internasjonal strategi?

Vi har ikke sett dette som et så viktig tiltak at vi har laget planer for det.
Det har ikke vært en overordnet sentral satsing på området - men vi vil fremover fokusere mer på dette området!
Vi mener dette feltet blir ivaretatt gjennom andre planer.
Skolene i kommunen jobber ut fra KL-06 og behovet for internasjonal strategi ut over dette er ikke drøftet. Andre satsingsområder er prioritert.
Det har ikke blitt prioritert så langt.
Skolen har trukket inn internasjonale aspekt der det har passet inn i forhold til mål i læreplan.
Vi har valgt andre satsingsområder i denne perioden. I 2008 var alle skoleelderne med på en europeisk konferanse i skoleledelse. Dette var et tiltak mest for å fremme skoleledelse og kvalitet i denne sammenheng.
Kommunen har valgt andre satsingsområder
På grunn av en omorganisering i kommunen er stillingen som pedagogisk rådgiver etablert i 2009. Internasjonal strategi er derfor et av flere satsingsområder som vi ikke har prioritert i første omgang, men som kommer til å få mer fokus framover

Kommunen har eit aktivt forhold til internasjonalisering og oppmuntrer til dette, men det er ikkje nedfelt i ein politisk vedteken strategi. Meir administrativt arbeid. Kommunen har ei rel. stor innvandrabefolkning og eit svært aktivt opplæringscenter som har mange nasjonalitetar i norskopplæring. Nokre skular deltek i Grundtvig eller Comenius prosjekt. Arbeider med skriftlege planar. internasjonaliseringsperspektivet vil bli handsama i samfunnsdelen i kommuneplan som er under arbeid no.
Dette ligger i den enkeltes skoles planer
Vi har hatt et samarbeid med vennskapskommuner o.l. Vi er i startfasen på en større utvidet "fokus" på hva vi kan gjøre. Dette generelt for kommune med Greather Stavanger og vår egen næringsjef. Oppvekst/skole er tenkt med helt fra starten av.
Vi må prioritere fokusområda våre og kan ikkje ha fokus på mages ressurskrevjande område samstundes.
Nesna er en svært liten kommune. Planarbeid er relativt sett mye mer byrdefullt og kostnadskrevene enn i store kommuner.
Små ressurser i en liten kommune
Relativt liten interesse blant skolene.
Manglande ressursar
Lite aktuelt
Vi har ikke en vedtatt plan per i dag, men vi har bevisste strategier i forhold til å bistå skolene aktivt. Vi er i ferd med å omgjøre dette til en strategisk plan.
Skulane er svært fokusert på: 1. Innføring av kunnskapsløftet med lokale læreplanar som er svært arbeidskrevjande. 2. Fokus på nasjonale prøver og resultat 3. fokus på sykososialt miljø gjennom elevundersøking. 4. Internasjonalisering vert eit interesseområde som krev ei ildsjel for å verte prioritert.
Det er mange satsingar, og ein må velgje. Kan hende blir internasjonalisering meir aktuelt etter kvart som me får betre system for lesing, skriving og rekning.
* De siste årene har fokus vi skolen vært på et økt læringsutbytte gjennom felles kompetansheving ift læring og læringsstrategier, lesing og leseopplæring samt vurdering. Prioritering er nødvendig i ei tid der trykket på skolen er stort! * Har inngått som en del av skolens virksomhet, jf. læreplanens genrelle del samt fagplaner for enkeltfag. * Kommunen har satt samarbeid med vennskapsbyer høyt på agendaen for hele kommunen - ikke spesifikt for skole.
Ikke nok ressurser og god nok kompetanse utenom skolesjef - som slutter.
Foreningen Norden er aktiv i kommunen. Likeledes har ungdomsklubben vært på utveksling til Gahna. Internasjonalisering har ikke vært et satsningsområde i kommunen, men vil bli lagt inn i strategiplan for oppvekst, behandles i juni 2010. Fravær av kommunalsjef på Oppvekstområdet og ingen plan for internasjonalisering kan være årsaker til at dette arbeidet ikke har vært jobbet med. Nyansatt kommunalsjef har lang erfaring med internasjonalt arbeid og SIU. Internasjonalisering er nå satt på sakskartet og sonderinger er allerede gjort for å søke om samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner ute i Europa.
Det har ikke vært et konkret satsningsområde hos oss. Vi har hatt fokus på andre områder. Det er mye og mange som vil inn i skolen, og som skal inn i skolen, så derfor blir noe prioritert bort.
Det er ein del av skulane sitt arbeid, men har ikkje vore prioritert spesifikt frå kommunen
Kun en skole i kommunen - derfor en del av skolens virksomhetsplan,
Vi er en liten kommune, med få lærere og elever, og forsåvidt få ansatte i kommuneadmin. I og med at det har vært få elever fra andre kulturer/land har ikke individbehov vært med på å tvinge dette frem heller. De siste par årene har vi imidlertid fått noen elever med annen kulturell bakgrunn, og opplever at det fører til større fokus/behov for internasjonalisering. Det er begrenset hvor mange satsingsområder vi kan ha, og internasjonalisering har til nå ikke vært høyest prioritert. Imidlertid diskuteres

tema innenfor internasjonalisering ofte for tiden, bl.a i forbindelse med EU-samarbeid.

En politisk komite er igang med rullering av Skolepolitisk utviklingsplan, der er det rom for å få inn dette som et satsingsområde.

Har vore overskygga av andre behov og tiltak.

Den skolefaglige kapasiteten i en to-nivå kommune gir lite rom for skoleutvikling. Dette er i stor grad overlatt til enhetene/skolene.

Kan fylle ut ovenstående: Av alle de sentrale krav til skoleeier og få ressurser på kommunenivå, vil internasjonalisering lett bli ett av de temaene som ikke får så stor plass.

Det er overlatt til skolene

Når kommuneøkonomien er så stram som den er nå, blir det, naturlig nok, et hovedfokus på de "interne" utfordringene. En annen medvirkende årsak er at fremmedspråklige elever utgjør en meget liten andel av den totale elevmassen i Fet. Derfor har behovet for å jobbe mer internasjonalt ikke vært påtrengende tilstede.

Vi har andre områder som våre prioriterte innsatsområder.

dessverre har ikke dette arbeidet blitt prioritert de siste åra.

Frekvensrapport kommuneundersøkelsen

Spørsmål 3

Som skoleeier, ta stilling til påstandene under på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er svært viktig og 5 er svært lite viktig.

Øke motivasjon og læringslyst hos lærere og elever (6)

Svært viktig	84	34,1 %
Viktig	118	48,0 %
Verken viktig eller uviktig	41	16,7 %
Lite viktig	3	1,2 %
Svært lite viktig	0	0,0 %
Total	246	100,0 %

Bidra til utvikling av skolen (7)

Svært viktig	62	25,2 %
Viktig	154	62,6 %
Verken viktig eller uviktig	28	11,4 %
Lite viktig	2	0,8 %
Svært lite viktig	0	0,0 %
Total	246	100,0 %

Bidra til å utdanne framtidig arbeidskraft for kommunens eksportrettede industri (8)

Svært viktig	29	11,8 %
Viktig	96	39,0 %
Verken viktig eller uviktig	73	29,7 %
Lite viktig	38	15,4 %
Svært lite viktig	10	4,1 %
Total	246	100,0 %

Spørsmål 5

Vi har en strategi / plan for internasjonalisering i skolene i vår kommune

Ja	31	12,7 %
Nei	205	83,7 %
Vet ikke	9	3,7 %
Total	245	100,0 %

Spørsmål 6

Vi har (et / flere) politisk(e) vedtak på at skolene skal drive internasjonalt samarbeid

Ja	54	22,0 %
Nei	178	72,7 %
Vet ikke	13	5,3 %
Total	245	100,0 %

Spørsmål 7**Internasjonalisering er et uttalt satsingsområde for kommunen generelt**

Ja	53	21,6 %
Nei	178	72,7 %
Vet ikke	14	5,7 %
Total	245	100,0 %

Spørsmål 8**Vi betrakter internasjonalisering som noe som inngår i den enkelte skoles planer for virksomheten, og har ikke gitt spesifikke innspill eller styringssignaler.**

Ja	176	71,8 %
Nei	58	23,7 %
Vet ikke	11	4,5 %
Total	245	100,0 %

Spørsmål 9**Hvor ofte er representanter for kommuneadministrasjonen involvert i arrangementer og praktiske problemstillinger knyttet til internasjonalisering på skolene?****Vi har deltatt på arrangementer når skolene har hatt internasjonale gjester (1)**

Ofte	35	14,6 %
Nokså ofte	54	22,5 %
Sjelden	119	49,6 %
Aldri	32	13,3 %
Total	240	100,0 %

Vi har deltatt på arrangementer på skolen der det internasjonale perspektivet blir framhevet ('internasjonal dager' 'flerkulturelle møteplasser' eller lignende) (2)

Ofte	26	10,8 %
Nokså ofte	62	25,8 %
Sjelden	120	50,0 %
Aldri	32	13,3 %
Total	240	100,0 %

Vi har bistått skolene med rådgivning dersom de har behov knyttet til å få fram det internasjonale perspektivet i sitt arbeid (3)

Ofte	18	7,5 %
Nokså ofte	47	19,6 %
Sjelden	127	52,9 %
Aldri	48	20,0 %
Total	240	100,0 %

Vi har bistått skolene med ekstra ressurser til å få fram det internasjonale perspektivet (4)

Ofte	14	5,8 %
Nokså ofte	48	20,0 %
Sjelden	118	49,2 %
Aldri	60	25,0 %
Total	240	100,0 %

Vi har bistått skolene med hjelp til å knytte kontakter og utvide sitt nettverk knyttet til å jobbe med et internasjonalt perspektiv (5)

Ofte	19	7,9 %
Nokså ofte	49	20,4 %
Sjelden	125	52,1 %
Aldri	47	19,6 %
Total	240	100,0 %

Vi har bistått skolene med søknadsskriving for å få i gang internasjonale prosjekter (6)

Ofte	14	5,8 %
Nokså ofte	28	11,7 %
Sjelden	111	46,3 %
Aldri	87	36,3 %
Total	240	100,0 %

Spørsmål 10

Du har svart at kommunen ikke har en internasjonal strategi / plan eller et politisk vedtak om internasjonalisering i skolen. Hva vil du si er årsakene til at kommunen ikke har internasjonalisering som et prioritert mål på skoleområdet?

Vi har ikke tid / ressurser til å fokusere på internasjonalisering	101	58,7 %
Vi har hatt internasjonalisering som prioritert mål tidligere	33	19,2 %
Vi har planer om å satse mer på dette området fremover	49	28,5 %
Total	172	100,0 %

Spørsmål 12

Er det aktuelt å innarbeide internasjonalisering som et prioritert mål på skoleområdet i løpet av de neste tre årene?

Ja	47	27,3 %
Nei	37	21,5 %
Vet ikke	88	51,2 %
Total	172	100,0 %

Spørsmål 13

Rapporterer skolene til kommunen om sine internasjonale aktiviteter?

Ja, de er pålagt å rapportere minst en gang i året	34	14,2 %
Ja, på særskilte prosjekt	53	22,2 %
Ja, men de rapporterer på eget initiativ	44	18,4 %
Nei, i liten grad	104	43,5 %
Vet ikke	4	1,7 %
Total	239	100,0 %

Spørsmål 14

Har skolene en egen ansvarlig / kontaktperson for internasjonalisering?

Ja, alle skolene	10	4,2 %
Ja, noen av skolene	53	22,2 %
Nei, ingen av skolene	163	68,2 %
Vet ikke	13	5,4 %
Total	239	100,0 %

Spørsmål 15

Finnes det en ansvarlig / kontaktperson for internasjonalisering på kommunenivå?

Ja, for hele kommunens ansvarsområde	37	15,5 %
Ja, spesielt for skole	31	13,0 %
Nei	176	73,6 %
Total	239	100,0 %

Spørsmål 16

Ranger påstandene under fra 1 til 3 ved å skrive tall fra 1 til 3 i rutene. Initiativ til internasjonaliseringsarbeidet i skolene i min kommune kommer fra:

Skolene selv	1,7
Skolemyndighetene i kommunen	2,4
En blanding av skolens og skolemyndighetenes initiativ	1,9

Spørsmål 17

Kjenner du til noen av disse ordningene for internasjonalisering i skolen?
Comenius (1)

Ja, svært godt	126	52,9 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	98	41,2 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	14	5,9 %
Total	238	100,0 %

Nordplus (3)

Ja, svært godt	19	8,0 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	65	27,4 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	153	64,6 %
Total	237	100,0 %

Studiebesøksprogrammet (4)

Ja, svært godt	21	8,8 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	93	39,1 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	124	52,1 %
Total	238	100,0 %

e-Twinning (5)

Ja, svært godt	22	9,2 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	68	28,6 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	148	62,2 %
Total	238	100,0 %

Unescos skolenettverk (6)

Ja, svært godt	15	6,3 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	96	40,3 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	127	53,4 %
Total	238	100,0 %

Grundtvig (7)

Ja, svært godt	24	10,1 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	106	44,7 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	107	45,1 %
Total	237	100,0 %

Spørsmål 18

Deltar noen av skolene i kommunen i disse programmene?

Comenius (1)

Ja, alle skolene	13	5,5 %
Ja, noen av skolene	72	30,3 %
Nei, ingen av skolene	144	60,5 %
Vet ikke	9	3,8 %
Total	238	100,0 %

Nordplus (3)

Ja, alle skolene	2	0,8 %
Ja, noen av skolene	4	1,7 %
Nei, ingen av skolene	197	82,8 %
Vet ikke	35	14,7 %
Total	238	100,0 %

Studiebesøksprogrammet (4)

Ja, alle skolene	3	1,3 %
Ja, noen av skolene	11	4,6 %
Nei, ingen av skolene	191	80,3 %
Vet ikke	33	13,9 %
Total	238	100,0 %

e-Twinning (5)

Ja, alle skolene	2	0,8 %
Ja, noen av skolene	14	5,9 %
Nei, ingen av skolene	182	76,5 %
Vet ikke	40	16,8 %
Total	238	100,0 %

Unescos skolenettverk (6)

Ja, alle skolene	2	0,8 %
Ja, noen av skolene	5	2,1 %
Nei, ingen av skolene	189	79,7 %
Vet ikke	41	17,3 %
Total	237	100,0 %

Grundtvig (7)

Ja, alle skolene	4	1,7 %
Ja, noen av skolene	10	4,2 %
Nei, ingen av skolene	190	80,2 %
Vet ikke	33	13,9 %
Total	237	100,0 %

Spørsmål 20

Vennligst kryss av for hvilke geografiske områder internasjonaliseringsarbeidet er konsentrert om.

Norden	39	41,9 %
Europa	85	91,4 %
USA	5	5,4 %
Latin-Amerika	6	6,5 %
Afrika	8	8,6 %
Asia	3	3,2 %
Oseania	1	1,1 %
Total	93	100,0 %

Spørsmål 21

Hvor godt kjenner kommunen SIU?

Har hørt om SIU	133	57,1 %
Har henvist skoler til SIU	41	17,6 %
Kjenner støtteordninger som SIU har ansvar for	63	27,0 %
Har lest I tinera og Europavegen	57	24,5 %
Har deltatt på kurs / seminar der SIU har vært representert	35	15,0 %
Total	233	100,0 %

Frekvensrapport fylkesundersøkelsen

Spørsmål 1

Ranger følgende utsagn ved å skrive 1 til 3 i rutene.

Å fremme den flerkulturelle skolen	2,1
Å ivareta det internasjonale perspektivet i læreplanene	1,9
Å ha utdannings samarbeid med skoler / skoleeiere i andre land	2,0

Spørsmål 3

Ta stilling til påstandene under ved å svare på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er svært viktig og 5 er svært lite viktig.

Styrke elevenes internasjonale bevissthet (1)

Svært viktig	11	68,8 %
Viktig	5	31,3 %
Verken viktig eller uviktig	0	0,0 %
Lite viktig	0	0,0 %
Svært lite viktig	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Styrke skolenes arbeid med en flerkulturell elevgruppe (2)

Svært viktig	5	31,3 %
Viktig	7	43,8 %
Verken viktig eller uviktig	4	25,0 %
Lite viktig	0	0,0 %
Svært lite viktig	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Styrke det internasjonale perspektivet i læreplanen (3)

Svært viktig	4	25,0 %
Viktig	11	68,8 %
Verken viktig eller uviktig	1	6,3 %
Lite viktig	0	0,0 %
Svært lite viktig	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Styrke kvaliteten på utdanningen generelt (4)

Svært viktig	7	43,8 %
Viktig	7	43,8 %
Verken viktig eller uviktig	2	12,5 %
Lite viktig	0	0,0 %
Svært lite viktig	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Styrke språkfagene (5)

Svært viktig	5	31,3 %
Viktig	10	62,5 %
Verken viktig eller uviktig	1	6,3 %
Lite viktig	0	0,0 %
Svært lite viktig	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Øke motivasjon og læringslyst hos lærere og elever (6)

Svært viktig	8	50,0 %
Viktig	6	37,5 %
Verken viktig eller uviktig	2	12,5 %
Lite viktig	0	0,0 %
Svært lite viktig	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Bidra til utvikling av skolen (7)

Svært viktig	3	18,8 %
Viktig	10	62,5 %
Verken viktig eller uviktig	3	18,8 %
Lite viktig	0	0,0 %
Svært lite viktig	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Bidra til å utdanne framtidig arbeidskraft for kommunens eksportrettede industri (8)

Svært viktig	2	12,5 %
Viktig	7	43,8 %
Verken viktig eller uviktig	6	37,5 %
Lite viktig	1	6,3 %
Svært lite viktig	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 5

Vi har en strategi / plan for internasjonalisering i skolen i vårt fylke.

Ja	15	93,8 %
Nei	1	6,3 %
Vet ikke	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 6

Vi har (et / flere) politisk(e) vedtak på at skolene skal drive internasjonalt samarbeid.

Ja	16	100,0 %
Nei	0	0,0 %
Vet ikke	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 7

Internasjonalisering er et uttalt satsingsområde for fylket generelt.

Ja	16	100,0 %
Nei	0	0,0 %
Vet ikke	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 8

Vi betrakter internasjonalisering som noe som inngår i den enkelte skoles planer for virksomheten, og har ikke gitt spesifikke innspill eller styringssignaler.

Ja	7	43,8 %
Nei	9	56,3 %
Vet ikke	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 9

Hvor ofte er representanter for fylkesadministrasjonen involvert i arrangementer og praktiske problemstillinger knyttet til internasjonalisering på skolene?

Vi har deltatt på arrangementer når skolene har hatt internasjonale gjester (1)

Ofte	1	6,3 %
Nokså ofte	6	37,5 %
Sjelden	9	56,3 %
Aldri	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Vi har deltatt på arrangementer på skolen der det internasjonale perspektivet blir framhevet ('internasjonal dager' 'flerkulturelle møteplasser' eller lignende) (2)

Ofte	0	0,0 %
Nokså ofte	4	25,0 %
Sjelden	11	68,8 %
Aldri	1	6,3 %
Total	16	100,0 %

Vi har bistått skolene med rådgivning dersom de har behov knyttet til å få fram det internasjonale perspektivet i sitt arbeid (3)

Ofte	3	18,8 %
Nokså ofte	10	62,5 %
Sjelden	3	18,8 %
Aldri	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Vi har bistått skolene med ekstra ressurser til å få fram det internasjonale perspektivet (4)

Ofte	6	37,5 %
Nokså ofte	8	50,0 %
Sjelden	2	12,5 %
Aldri	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Vi har bistått skolene med hjelp til å knytte kontakter og utvide sitt nettverk knyttet til å jobbe med et internasjonalt perspektiv (5)

Ofte	3	18,8 %
Nokså ofte	10	62,5 %
Sjelden	3	18,8 %
Aldri	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Vi har bistått skolene med søknadsskriving for å få i gang internasjonale prosjekter (6)

Ofte	2	12,5 %
Nokså ofte	2	12,5 %
Sjelden	12	75,0 %
Aldri	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 10

Du har svart at fylket ikke har en internasjonal strategi / plan eller et politisk vedtak om internasjonalisering i skolen. Hva vil du si er årsakene til at fylket ikke har internasjonalisering som et prioritert mål på skoleområdet?

Vi har ikke tid / ressurser til å fokusere på internasjonalisering	0	0,0 %
Vi har hatt internasjonalisering som prioritert mål tidligere	0	0,0 %
Vi har planer om å satse mer på dette området fremover	0	0,0 %
Total	0	100,0 %

Spørsmål 12

Er det aktuelt å innarbeide internasjonalisering som et prioritert mål på skoleområdet i løpet av de neste tre årene?

Ja	0	0,0 %
Nei	0	0,0 %
Vet ikke	0	0,0 %
Total	0	100,0 %

Spørsmål 13

Rapporterer skolene til fylket om sine internasjonale aktiviteter?

Ja, de er pålagt å rapportere minst en gang i året	8	50,0 %
Ja, på særskilte prosjekt	5	31,3 %
Ja, men de rapporterer på eget initiativ	2	12,5 %
Nei, i liten grad	1	6,3 %
Vet ikke	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 14

Har skolene en egen ansvarlig / kontaktperson for internasjonalisering?

Ja, alle skolene	4	25,0 %
Ja, noen av skolene	10	62,5 %
Nei, ingen av skolene	1	6,3 %
Vet ikke	1	6,3 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 15

Finnes det en ansvarlig / kontaktperson for internasjonalisering på fylkesnivå?

Ja, for hele fylkets ansvarsområde	14	87,5 %
Ja, spesielt for skole	12	75,0 %
Nei	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 16

Ranger påstandene under fra 1 til 3 ved å skrive tall fra 1 til 3 i rutene bak påstandene. Initiativ til internasjonaliseringsarbeidet i skolene i mitt fylke kommer fra:

Skolene selv	1,9
Skolemyndighetene i fylket	2,4
En blanding av skolens og skolemyndighetenes initiativ	1,6

Spørsmål 17

Kjenner du til noen av disse ordningene for internasjonalisering i skolen?

Comenius (1)

Ja, svært godt	11	68,8 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	5	31,3 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Leonardo (2)

Ja, svært godt	14	87,5 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	2	12,5 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Nordplus (3)

Ja, svært godt	6	37,5 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	9	56,3 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	1	6,3 %
Total	16	100,0 %

Studiebesøksprogrammet (4)

Ja, svært godt	7	43,8 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	7	43,8 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	2	12,5 %
Total	16	100,0 %

e-Twinning (5)

Ja, svært godt	3	18,8 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	9	56,3 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	4	25,0 %
Total	16	100,0 %

Unescos skolenettverk (6)

Ja, svært godt	0	0,0 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	5	31,3 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	11	68,8 %
Total	16	100,0 %

Grundtvig (7)

Ja, svært godt	5	31,3 %
Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	9	56,3 %
Nei, kjenner ikke til ordningen	2	12,5 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 18

Deltar noen av skolene i kommunen i disse programmene?

Comenius (1)

Ja, alle skolene	0	0,0 %
Ja, noen av skolene	16	100,0 %
Nei, ingen av skolene	0	0,0 %
Vet ikke	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Leonardo (2)

Ja, alle skolene	0	0,0 %
Ja, noen av skolene	16	100,0 %
Nei, ingen av skolene	0	0,0 %
Vet ikke	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Nordplus (3)

Ja, alle skolene	0	0,0 %
Ja, noen av skolene	10	62,5 %
Nei, ingen av skolene	2	12,5 %
Vet ikke	4	25,0 %
Total	16	100,0 %

Studiebesøksprogrammet (4)

Ja, alle skolene	0	0,0 %
Ja, noen av skolene	4	25,0 %
Nei, ingen av skolene	1	6,3 %
Vet ikke	11	68,8 %
Total	16	100,0 %

e-Twinning (5)

Ja, alle skolene	0	0,0 %
Ja, noen av skolene	9	56,3 %
Nei, ingen av skolene	2	12,5 %
Vet ikke	5	31,3 %
Total	16	100,0 %

Unescos skolenettverk (6)

Ja, alle skolene	0	0,0 %
Ja, noen av skolene	1	6,3 %
Nei, ingen av skolene	2	12,5 %
Vet ikke	13	81,3 %
Total	16	100,0 %

Grundtvig (7)

Ja, alle skolene	0	0,0 %
Ja, noen av skolene	2	12,5 %
Nei, ingen av skolene	6	37,5 %
Vet ikke	8	50,0 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 20**Vennligst kryss av for hvilke geografiske områder internasjonaliseringsarbeidet er konsentrert om.**

Norden	14	87,5 %
Europa	16	100,0 %
USA	0	0,0 %
Latin-Amerika	3	18,8 %
Afrika	9	56,3 %
Asia	3	18,8 %
Oseania	0	0,0 %
Total	16	100,0 %

Spørsmål 21**Hvor godt kjenner du / dere SIU?**

Har hørt om SIU	7	43,8 %
Har henvist skoler til SIU	13	81,3 %
Kjenner støtteordninger som SIU har ansvar for	14	87,5 %
Har lest Itinera og Europavegen	11	68,8 %
Har deltatt på kurs / seminar der SIU har vært representert	15	93,8 %
Total	16	100,0 %

Informasjon

Takk for at du tar deg tid til å svare på undersøkelsen på vegne av ^f('q27')^, ^f('q28')^, om internasjonalisering i skolesektoren. Med vennlig hilsen SIU.

Page1

Spørsmål 1

Som skoleeier, ranger følgende utsagn ved å skrive tall fra 1 til 3 i rutene.

Internasjonalisering i skolen er først og fremst viktig for:

- ___ Å fremme den flerkulturelle skolen
- ___ Å ivareta det internasjonale perspektivet i læreplanene
- ___ Å ha utdanningssamarbeid med skoler / skoleeiere i andre land

Spørsmål 2

Har kommunen andre årsaker til å drive med internasjonalisering i skolen?

Hvilke:

End of Page1

Page3

Spørsmål 3

Som skoleeier, ta stilling til påstandene under på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er svært viktig og 5 er svært lite viktig.

Skolene skal jobbe med internasjonalisering for å:

	Svært viktig	Viktig	Verken viktig eller uviktig	Lite viktig	Svært lite viktig
Styrke elevenes internasjonale bevissthet	☐	☐	☐	☐	☐
Styrke skolenes arbeid med en flerkulturell elevgruppe	☐	☐	☐	☐	☐
Styrke det internasjonale perspektivet i læreplanen	☐	☐	☐	☐	☐
Styrke kvaliteten på utdanningen generelt	☐	☐	☐	☐	☐
Styrke språkfagene	☐	☐	☐	☐	☐
Øke motivasjon og læringslyst hos lærere og	☐	☐	☐	☐	☐

¹ Spørreskjema til fylkene er identisk med spørreskjema til kommunene, bortsett fra at benevningen "kommune" er byttet ut med "fylke". Spørreskjemaet som ble sendt ut til fylkene er derfor ikke vedlagt.

	Svært viktig	Viktig	Verken viktig eller uviktig	Lite viktig	Svært lite viktig
elever					
Bidra til utvikling av skolen	☐	☐	☐	☐	☐
Bidra til å utdanne framtidig arbeidskraft for kommunens eksportrettede industri	☐	☐	☐	☐	☐

Spørsmål 4

Internasjonalisering slik vi ser det som skoleeier, skal føre til andre resultater.

Vennligst spesifiser:

End of Page3

Page4

Spørsmål 5

Vi har en strategi / plan for internasjonalisering i skolene i vår kommune

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Spørsmål 6

Vi har (et / flere) politisk(e) vedtak på at skolene skal drive internasjonalt samarbeid

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Spørsmål 7

Internasjonalisering er et uttalt satsingsområde for kommunen generelt

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Spørsmål 8

Vi betrakter internasjonalisering som noe som inngår i den enkelte skoles planer for virksomheten, og har ikke gitt spesifikke innspill eller styringssignaler.

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Spørsmål 9

Hvor ofte er representanter for kommuneadministrasjonen involvert i arrangementer og praktiske problemstillinger knyttet til internasjonalisering på skolene?

Svar på en skala fra 1 til 4, der 1 er ofte og 4 er aldri.

	Ofte	Nokså ofte	Sjelden	Aldri
Vi har deltatt på arrangementer når skolene har hatt internasjonale gjester	☐	☐	☐	☐
Vi har deltatt på arrangementer på skolen der det internasjonale perspektivet blir framhevet ('internasjonal dager' 'flerkulturelle møteplasser' eller lignende)	☐	☐	☐	☐
Vi har bistått skolene med rådgivning dersom de har behov knyttet til å få fram det internasjonale perspektivet i sitt arbeid	☐	☐	☐	☐
Vi har bistått skolene med ekstra ressurser til å få fram det internasjonale perspektivet	☐	☐	☐	☐
Vi har bistått skolene med hjelp til å knytte kontakter og utvide sitt nettverk knyttet til å jobbe med et internasjonalt perspektiv	☐	☐	☐	☐
Vi har bistått skolene med søknadsskriving for å få i gang internasjonale prosjekter	☐	☐	☐	☐

Spørsmål 10

Du har svart at kommunen ikke har en internasjonal strategi / plan eller et politisk vedtak om internasjonalisering i skolen. Hva vil du si er årsakene til at kommunen ikke har internasjonalisering som et prioritert mål på skoleområdet?

Du kan krysse av for flere alternativ

- Vi har ikke tid / ressurser til å fokusere på internasjonalisering
- Vi har hatt internasjonalisering som prioritert mål tidligere
- Vi har planer om å satse mer på dette området fremover

Spørsmål 11

Er det andre årsaker til at dere ikke har en internasjonal strategi / plan om dette?

Vennligst spesifiser:

Spørsmål 12

Er det aktuelt å innarbeide internasjonalisering som et prioritert mål på skoleområdet i løpet av de neste tre årene?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

End of Page6

Page7

Spørsmål 13

Rapporterer skolene til kommunen om sine internasjonale aktiviteter?

- Ja, de er pålagt å rapportere minst en gang i året
- Ja, på særskilte prosjekt
- Ja, men de rapporterer på eget initiativ
- Nei, i liten grad
- Vet ikke

End of Page7

Page8

Spørsmål 14

Har skolene en egen ansvarlig / kontaktperson for internasjonalisering?

- Ja, alle skolene
- Ja, noen av skolene
- Nei, ingen av skolene
- Vet ikke

Spørsmål 15

Finnes det en ansvarlig / kontaktperson for internasjonalisering på kommunenivå?

- Ja, for hele kommunens ansvarsområde
- Ja, spesielt for skole
- Nei

End of Page8

Page9

Spørsmål 16

Ranger påstandene under fra 1 til 3 ved å skrive tall fra 1 til 3 i rutene. Initiativ til internasjonaliseringsarbeidet i skolene i min kommune kommer fra:

- ___ Skolene selv
- ___ Skolemyndighetene i kommunen
- ___ En blanding av skolens og skolemyndighetenes initiativ

Spørsmål 17

Kjenner du til noen av disse ordningene for internasjonalisering i skolen?

	Ja, svært godt	Har hørt om ordningen, men kjenner den ikke så godt	Nei, kjenner ikke til ordningen
Comenius	☐	☐	☐
Nordplus	☐	☐	☐
Studiebesøksprogrammet	☐	☐	☐
e-Twinning	☐	☐	☐
Unescos skolenettverk	☐	☐	☐
Grundtvig	☐	☐	☐

Spørsmål 18

Deltar noen av skolene i kommunen i disse programmene?

	Ja, alle skolene	Ja, noen av skolene	Nei, ingen av skolene	Vet ikke
Comenius	☐	☐	☐	☐
Nordplus	☐	☐	☐	☐
Studiebesøksprogrammet	☐	☐	☐	☐
e-Twinning	☐	☐	☐	☐
Unescos skolenettverk	☐	☐	☐	☐
Grundtvig	☐	☐	☐	☐

End of Page9

Page11

Spørsmål 20

Vennligst kryss av for hvilke geografiske områder internasjonaliseringsarbeidet er konsentrert om.

Du kan krysse av for flere alternativ.

- Norden
- Europa
- USA
- Latin-Amerika
- Afrika
- Asia
- Oseania

End of Page11

Page10

Spørsmål 19

Har kommunen egne støtteordninger for internasjonalisering i skolen (ikke nasjonale eller internasjonale ordninger som Comenius etc.)?

Hvis ja, vennligst spesifiser kort (type/volum/geografisk område):

End of Page10

Page12

Spørsmål 21

Hvor godt kjenner kommunen SIU?

Du kan krysse av for flere alternativ.

- Har hørt om SIU
- Har henvist skoler til SIU
- Kjenner støtteordninger som SIU har ansvar for
- Har lest Itinera og Europavegen
- Har deltatt på kurs / seminar der SIU har vært representert

End of Page12